

## Woordelijk Verslag Amstelveen Raadsdebat Raadzaal

Locatie : Amstelveen

Starttijd : 14.59

Voorzitter : De heer Adriaans

Griffie : Onbekend

Afwezig :

Duur : 14.59 - 16.44 Raadsdebat Raadzaal

# Woordelijk verslag: Raadsdebat Raadzaal 28 februari 2024

Locatie : Amstelveen

Starttijd : 14.59

Voorzitter : De heer Adriaans

Griffie : Onbekend

Afwezig :

Duur : 14.59 - 16.44 Raadsdebat Raadzaal

## 1 Kantorenvisie Amstelveen

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Welkom allemaal. We gaan beginnen met het raadsdebat van 28 februari. Welkom aan woordvoerders van de fracties college, publiek, pers, kijkers thuis. We hebben twee onderwerpen op de agenda: de kantoren visie Amstelveen en het huisvesting van de eerstelijnszorg in Amstelveen. Voor de hele bijeenkomst hebben we 105 minuten de tijd. Spreektijd is zoals bekend op basis van fractie grote, vrij te verdelen over beide onderwerpen, rekening houden met zoveel mogelijk tijd voor vrij debat in de tweede termijn per onderwerp. We beginnen met de kantorenvisie. Het raadsvoorstel betreft een visie op het behoud van kantoor werkgelegenheid. Het opwaarderen en verduurzamen van de kantoren voorraad en toekomstbestendige groei in verhouding met de groei van het aantal inwoners in Amstelveen. Het is goed als de Raad zich hierover uitspreekt daarom ook dit raadsdebat. In de eerste termijn geef ik de woordvoerders één voor één het woord. Denk aan je getoonde spreektijd en denk er ook aan dat die moet resteren voor het onderwerp voor de tweede termijn. Dan zou ik nu graag willen weten wie het woord wil. Ik begin bij mevrouw Hoefakker van de ChristenUnie.

### **Sprekernaam 2: Mevrouw Hoefakker (Raadslid ChristenUnie)**

Dank u wel. De kantorenvisie, de fysieke ruimte van Amstelveen moet integraal worden verdeeld. De noodzaak van dit aparte kantoren beleid is ons daarmee niet geheel helder. Groei van de stad in inwoneraantal betekent noodzakelijke groei van woongelegenheid en van vitale maatschappelijke voorzieningen. Denk aan zorgonderwijs, nutsvoorzieningen, groen. Ruimte en personeel zijn ontzettend schaars en dan stellen we dat het aantal vierkanten meters kantoor mee moet groeien met de groei van het aantal inwoners. Dat gaat er bij de ChristenUnie niet in. De trend is minder kantoor meters per baan en het uitgaan van een berekende ijzeren voorraad lijkt

ons vooral interessant voorvolkshuisvesting, niet voor kantoren huisvesting. Wat de ChristenUnie betreft, gaan we heel selectief ondernemers trekkenkantoren met wens tot veel vierkante meters en regiofunctie en zelfs internationaal kunnen beter uitwijken naar gebieden waar de druk op de ruimte minder hoog is. Daarbij ontvangen veel kantoormedewerkers een salaris waarmee je in Amstelveen geen huis kunt betalen. Het uitbreiden van kantoorruimtes zal het aantal forenzen doen toenemen in plaats van Amstelveners van een baan voorzien. Deze visie is geschreven vanuit het perspectief van de ondernemer. Welke ondernemer wil dit niet? Meer het meer verantwoordelijkheid bij de markt zonder knellend kader met oog voormarktontwikkelingen, haal ik uit de nota. De vraag die reist is: hoeveel verantwoordelijkheid neemt die ondernemer? Oh, ik zie een interventie.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Sorry. De heer Dorgelo.

**Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Ja, welke banen zoeken Amstelveners dan wel voorzitter? Was ik benieuwd of mevrouw Hoefakker dat kon vertellen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Mevrouw Hoefakker.

**Sprekernaam 2: Mevrouw Hoefakker (Raadslid ChristenUnie)**

Er zijn zoveel banen. Dat hoeft niet per se alleen in een kantoor te zijn. Een kantoor kan met een regiofunctie ook elders staan. Dus we willen meer forenzen eigenlijk door meer kantoorbanen te realiseren. Deze visie is geschreven vanuit het perspectief van die ondernemer en die vraag is nu dus: hoeveel verantwoordelijkheid neemt die ondernemer voor Amstelveen? En dat raakt aan de internationalisering agenda die eerder is besproken, maar ook aan thema duurzaamheid. Bij plek kreeg mijn fractie genoot nog te horen dat de verduurzamingsplannen stoppen omdat het Rijk niet meewerkten we geen middelen in handen hebben om ondernemers te dwingen zonnepanelen te leggen of hun gebouwen te verduurzamen. Ook onze zoek tocht naar het aantrekken van eerstelijnszorg straks, het volgende debat kan wellicht via het toewijzen van kantoorlocaties indirect worden opgelost.

Filter op de intaketafel dus heel selectief welk bedrijf gastvrij wordt onthaald en welkbedrijf niet. Zonder afdwingbare kaders is dit document een leeg huls. Een voorzet van de ChristenUnie: geef geen eigengrondposities meer uit aan kantoren, functie, stel de parkeernorm voor kantoren in openbare ruimte naar beneden bij. Zo stimuleer je pas echt gebruik van fiets-OV en inpandig parkeren. Verwacht in je selectie van elke ondernemer een stukje maatschappelijke meerwaarde voor Amstelveen. Hoe dragen zij namelijk bij aan de verlevendiging van de wijk, de sociale cohesie, onderwijs, woongelegenheden, de lokale ondernemers groen of het bieden van onderdak aan maatschappelijke voorzieningen. En tot slot dwingt een renovatiestandaard af, evenals

klimaatneutraal bouwen en het leggen van zonnepanelen. Het kostenaspect, regie en sturing bij het opstellen en uitwerken van kantorenbeleid, terugkerende kantoren overleggen, monitoring en evaluatie, wie gaat dat allemaal betalen? Laten we gaan voor een integrale aanpak van de fysieke ruimte, waarin kantoren een bijrol en geen hoofdrol krijgen. Stel kaders die verantwoordelijkheid geven en afdwingbaar zijn. Dank u wel.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

U heeft niet veel tijd meer voor het tweede onderwerp. Dat bent u zich van bewust. Mevrouw van Rietschoten.

#### **Sprekernaam 4: Mevrouw van Rietschoten (Raadslid AVA)**

Dank u wel voorzitter. De huidige kantorenleegstand in Amstel in Amstelveen is gezien de landelijke trend laag, maar het geschetste toekomstbeeld baart actieve Amstelveen zorgen. Er zijn namelijk nog heel veel onzekerheden de transformaties van diverse oude kantoorgebouwen zijn nog lang geen gelopen race. Kronenburg, ondanks de tweede aangenomen motie in de Tweede Kamer de bovenkerk weg zone waar alleen nog maar een nota van uitgangspunten is vastgesteld en bedrijventerrein Legmeer staan nog altijd niet definitief in de steigers. Zijn vastgoedeigenaren van deze panden nog wel bereid om langer te wachten of gaan ze op zoek toch naar nieuwe huurders? Na gesprekken met marktpartijen is het aantrekken van nieuwe nationale huurders volgens hun niet makkelijk.

De concurrentiepositie van Amstelveen is door de woningkrapte en hoge prijzen van woningen een dilemma. Veel potentiële huurders kijken toch verder naar een vestigingsplaats waar werknemers makkelijker en goedkoper een woning kunnen bemachtigen. Heeft de wethouder daar rekening mee gehouden en hoe kijkt hij hiernaar? De internationaal georiënteerde kantoor gebruiker zijn al volop aanwezig. Uit deze visie komt naar voren dat de gemeente hier meer en verder op wil inzetten door middel van een brede Aziatische hub, bijvoorbeeld door Indiase of Koreaanse bedrijvigheid. Maar is dit wenselijk? Internationale bedrijven hebben blijkbaar minder moeite om woonruimte te vinden voor hun personeel. Dit zien wij door heel Amstelveen gebeuren en werkt niet altijd bij aan een sociale cohesie in de wijken. Volgens Actief voor Amstelveen zouden internationale bedrijven binnen het huren complex woonruimtesoort campus moeten creëren voor hun werknemers, zodat hun komst niet ten koste gaat van de al schrale woningmarkt.

En de gemeente zou dit eigenlijk moeten vergunnen en meenemen in het omgevingsplan. De bereikbaarheid van Amstelveen is nog iets waar goed nagekeken moet worden. In het verleden is één van de redenen geweest waardoor grote bedrijven Amstelveen mogelijk hebben verlaten. De destijds beloofde ontsluiting van Kronenburg aan de oostzijde is er nooit gekomen. Ook nu ontstaat er weer ophef over bereikbaarheid zonder goede en simpele bereikbaarheid van kantoorpanden zeker in de nieuwe manier van werken zal Amstelveen moeilijk de aantrekkelijke groene woonwerk stad worden die in deze visie voorgesteld wordt. Dank u wel.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel mevrouw van Rietschoten. Het woord is aan de heer Visser van 50PLUS.

### **Sprekernaam 5: De heer Visser (Raadslid 50PLUS)**

Ja, dank. Amstelveen wenst met de voorgestelde kantorenvisie onder meer kracht te geven aan de regiefunctie die de gemeente wil innemen en onze fractie is het zeer eens met de noodzaak daartoe. Zoals bij heel veel onderwerpen speelt de schaarse ruimte die onze gemeente kent een grote rol, sorry en dwingt tot het maken van keuzes over hoe deze ruimte het beste voor de inwoners, bezoekers en werknemers kan worden ingezet. In de afgelopen tien jaar zijn door de gemeente en gebruikers keuzes gemaakt waardoor voormalige kantoorlocaties zijn getransformeerd naar andere bestemmingen, onder andere om ruimte te bieden aan de toenemende vraag naar goede woonruimte.

Hierdoor mede hierdoor is de Amstelveens kantoren voorraad in die tijd met 28 procent gedaald. Ruimte wat ingezet voor woonruimte, is geen ruimte meer van kantoren of om bijvoorbeeld te genieten van de natuur. Als de stad geen ruimte meer heeft om te groeien, zouden we er ook voor kunnen of misschien wel moeten kiezen dit te accepteren. Concept kantorenvisie roept op tot bijsturing omdat anders transformatie van kantoren en onder andere woningruimte zal leiden tot een tekort aan kantoren en daardoor het verdwijnen van gerealiseerde werkgelegenheid en de stad die minder aantrekkelijk is voor haar inwoners. Onze fractie heeft deze motieven ook al ingebracht rondom de plannen met de Bovenkerkerweg zone, een gebied rond de belangrijke uitvalsweg in de gemeente met de ruimte voor dat aan kantoorlocaties die naar onze mening prima zijn te transformeren naar kantoorruimte die volledig voldoet aan de eisen die we tegenwoordig aan kantoren stellen.

We hebben dan ook tegen deze plannen gestemd en staan nog steeds achter onze visie van 2023. In de kantorenvisie wordt dit aangehaald als de transformatie van in courante panden. In de kantorenvisie wordt duidelijk gemaakt dat het reduceren van kantoren voorraad ten gunste van woningbouw uiteindelijk zal moeten worden gecompenseerd door elders in de stad ruimte te bieden voorkantoorruimte. Dit lijkt een dure en tijdrovende actie, zeker als hier ook kantoorruimte op een logische locatie daarvoor wordt opgeofferd. Onze fractie steunt de opzet van de kantorenvisie maar geeft graag de eerder genoemde overwegingen mee als input. Dank u wel.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ja, dank u wel, heer Visser. Het woord is aan de heer de Looze, GroenLinks.

### **Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Een interessante analyse en ook logische gevolgtrekking daaruit. Wel logische gevolgtrekking voor de kantorenmarkt en dat is ook meteen mijn punt is dat deze visie erg geschreven is vanuit de visie: we gaan de best mogelijke kantorenmarkt voor Amstelveen creëren. En hoe kan je daarmee oneens zijn? Iedereen is voor genoeg werkgelegenheid. En maar de andere kant mist

daarbij een beetje en daarom heb ik wel drie krik kritiekpunten daarop en de eerste focust meteen op de eerste, ja, besispunt dat wordt genomen, betreft de ijzeren voorraad. De beschikbare ruimte ont ontwikkelen in Amstelveen is eindig en is schaars. Er zijn verschillende dingen die we willen doen en er wordt voor gekozen om acht procent frictieleegstand te gaan hanteren en dat lijkt me in deze tijd waarin de woningnood zo hoog is, waar voor mijn collega's ook andere grondgebruik ja, die schaars in Amstelveen benoemen, lijkt me dat onverstandig. Tweede punt waar ik moeite mee heb, is het gedeelte over het aantrekken van internationale bedrijven. We kennen allemaal de nou ja, toch wel maatschappelijke gevolgen die het heeft van de grote internationale gemeenschap die we in Amstelveen hebben en je zult mij nooit hen de schuld horen geven. Maar je zult mij wel de schuld horen geven aan hen die dat aanjagen en dat juist stimuleren.

En het ja, het bevreemdt mij dat de VVD landelijk zo er geageerd tegen migratie en hier met dit document die arbeidsmigratie zo erg aan het aanmoedigen is. Ik denk dat we die maatschappelijke gevolg daarvan op de woningmarkt, in het onderwijs, de sociale cohesie niet kunnen negeren en dit nou ja in dit stuk niet moeten doen. Het laatste punt waar ik kritiek op heb, is de duurzaamheidsdoelen die hier worden gesteld. Het is toch wel ergens summier om alleen de minimale eisen die landelijk worden gesteld, te hanteren. Ik denk dat het Amstelveen toch waardig is om nou ja, onze ambitie hierin ook te laten weerklinken en de markt toch echt wel iets mee te geven waar ze mee aan de slagkunnen betreft duurzaamheid. Voorzitter, bedankt.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel, heer de Looze. Dan is nu het woord aan de heer Dorgelo van de VVD. Sorry.

### **Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Dank u wel Voorzitter. Ja, allereerst wil ik toch de ambtelijke organisatie bedanken voor een zeer duidelijk rapport. Erg veel feiten, gedegen opgebouwd en ja, zelf als VVD zijn we erg trots dat de gemiddelde werkgelegenheid in Amstelveen met 18,7 procent gegroeid is. Dat betekent dat er gewoon een aantrekkelijke plek zijn om te wonen en te werken. Wat we belangrijk vinden als VVD in Amstelveen is dat we ons blijven ontwikkelen als belangrijke werkgevers stad en ja, mevrouw Hoefakker gaf het ook al aan.

Deze visie is wel vrij eenduidig, want we benoemen wel de randvoorwaarde hè een goede OV, nou, ik heb het over horeca, detailhandel, wat je wilt overigens met de lunch of de borrel, parkeergelegenheid dus er zijn wel heel veel andere beleidsstukken die geraakt worden door dit stuk en die daar niet los van staan. Ja, wij roepen dan ook wel op om dat integraal ook een keer met elkaar te bekijken en te zien hoe we dan kader kunnen stellen. Wat dan met alles rekening houdt. En wat wij als terecht aandachtspunt zien, is dat er een paar gebieden zijn die misschien overbelast zijn. Hè, dus daar hebben we heel weinig vrij beschikbare plannen. Maar als we naar Kronenburgkijken, met 23,6 procent leegstand. En Bovenkerk en Startbaan werden ook al genoemd. Ja, daar hebben we dus gewoon te maken met verpaupering van de stad en daar willen we toch ook het college oproepen om te kijken: wat kunnen we daar nu doen om dat neer

te zetten? Nou, daar hebben we ook over nagedacht, want wij denken graag mee, we zijn positief en die duurzaamheidsopgave zien wij ook en wij zouden eigenlijk willen voorstellen dat we in het beleid ook opnemen dat we een ja, een aantrekkelijke regeling maken om oud voor nieuw te transformeren en dan ook rekening te houden met het ontwikkelen van detailhandel en andere aangelegenheden zaken zodat we daar dan ook betere, duurzame panden krijgen die integraal passen in de visie wat wij als gemeente zien. Ik denk dat dat een mooie kans is, gezien wat er nog beschikbaar is.

En ja, dat is buiten dit stuk om, willen wij graag ook nog oproepen dat we gaan nadenken als raad en dat is een oproep aan ons allen over de huisvesting van essentiële diensten die niet in het kantoor zitten, zoals aannemers, loodgieters, stoffeerderijen, elektriciens roep het maar op, want daar hebben we ook steeds minder plek voor. En ja, probeer maar een loodgieter te krijgen in Amstelveen. En de heer Elzakalai zou ik willen vragen om te kijken om ook echt specifiek aandacht voor jonge startende ondernemers te maken. Nou, dat zal volgens mij mijn collega van de PvdA ook nog weer opnoemen, maar wij denken dat daar gewoon echt specifiek ruimte voor moet zijn, dat je klein kunt beginnen en dat lokale mensen ruimte hebben om hier hun bedrijf te beginnen. Maar al met al vinden wij integraal toch gewoon een heel gedegen stuk waar de ambtelijke organisatie echt hun best op heeft gedaan. En je hebt als raadslid veel feiten waar je uit kunt putten, dus daarvoor dank. En wij denken met een kleine aanscherping dat we een fantastisch document in hand hebben. Dank u wel, voorzitter.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dan wil ik nu het woord geven aan heren Aslanjan, die ik net abusievelijk weg drukte.

#### **Sprekernaam 7: De heer Aslanjan (Raadslid D66)**

Voorzitter, dank u wel. De gemeente Amstelveen kenmerkt zich als internationale gemeente met veel internationale bedrijven die zich in Amstelveen gehuisvest zijn. De heer Visser van 50PLUS noemde het al. Sinds 2008 hebben we gezien dat na de financiële crisis, de huizencrisis dat er heel veel kantoor panden leeg stonden. Die zijn in rap tempo, zijn die getransformeerd naar woningen, wat natuurlijk goed is. Maar daarbij kom je natuurlijk ook voor het feit te staan dat we op dit moment inderdaad niet een al te groot aanbod meer hebben aan kantoren. Dus het is inderdaad goed om een kantorenvisie vast te stellen met elkaar.

Daarbij vind ik het wel van belang, althans dat zou ik aan de wethouder willen vragen. Hoe is er gekeken binnen die kantoren visie, naar de kantoren zelf? Is er puur naar de vierkante meters gekeken of is daar ook even gekeken naar wat voor kantoren zijn het dan? Zijn dat kantoren waar één pitter zitten? Zijn het kantoor waar midden en klein bedrijf zitten? Of zijn het echt de groterekantoren? Graag een toelichting daarop. Mijn collega van de VVD noemde het al: veel kantoorpanden zeer verouderd. Wat gaat het college daaraan doen? En vaak is het natuurlijk privaat eigendom. In hoeverre kun je daar echt nou ja, de druk opvoeren om die eigenaren ook in beweging te brengen, om hun kantoren? Nou ja, om te investeren in de kantoren als het gaat om duurzaamheid en de eisen, die je nou ja, de vraag kant vandaag de dag stelt op het moment

dat ze zich ergens vestigen. En dan tot slot, voorzitter, de ijzeren voorraad. Dat werd ook al genoemd door een aantal collega's ik denk dat een belangrijk punt is. Wie bepaalt wat die ijzeren voorraad is? Is dat, zijn dat de kantoren die we nu nog in Amstelveen hebben? Zeggen we daarvan, dat is het minimum wat we willen hebben, hè, wantcollega's gaven ook aan, voorzitter, dat er ook binnen de voorraad die we nu hebben behoorlijk wat leegstand is. We gaan het straks hebben over één lijn: eerstelijnszorgwoningen stel nou dat de eigenaar van een kantoorpand in bovenkerk naar de gemeente komt en die zegt van: beste college, ik zou graag mijn kantoorpand willen transformeren naar deze type woningen. Zeggen wij dan als gemeente van sorry meneer of mevrouw, dat kan niet, want we hebben de kantorenvisie vastgesteld en daarin staat dat minimum ijzeren voorraad x-percentages moet zijn. Graag een reactie van de wethouder op dit punt, dus in hoeverre is dit in beton gegoten of zijn we hier flexibel in? Dank u wel, voorzitter.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dan is nu het woord aan de heer Siegmann, CDA.

#### **Sprekernaam 8: De heer Siegmann (Raadslid CDA)**

Dank u wel, voorzitter. Dus de tijd die ik zie is voor allebei de onderwerpen oké. Dank voor de kantorenvisie meneer de wethouder, u bent het. Ik had wel bij pagina negen de vraag: wat is nou precies het probleem van die leegstand? Ik bedoel ja, er is leegstand, maar wat is dan nou, dat het een klein beetje is? Ik vind het een beetje een smalle visie in de beleidslijnen wat ik ook eerder heb horen zeggen. Waar ik me zorgen over maak, dat is dat we inderdaad proberen aantrekkelijker te worden, ook voor werkgevers dat zag ik ook in de begroting staan over het aantrekkelijk worden voor expats, terwijl er enorme druk is op de woningmarkt. Waarom doen we dat? Dat zou ik wel willen weten. Dan zou ik kunnen zeggen: dat is niet genoemd. Misschien is het financieel wethouder, misschien is het of meneer de voorzitter, sorry meneer de voorzitter, misschien dat het college denkt: ja, maar we verdienen ook wel wat aan die kantoren, WOZ-waarde en belastingen. Dat kan ik niet terugvinden.

Ik heb even gezocht op financieel, WOZ, belasting kon dat allemaal niet terugvinden. Dan had ik het een beetje kunnen begrijpen dat je zegt: die kantoren leveren ons ook wat op. Dus dat is mijn eerste dingen eigenlijk, van wat worden we hier beter van? En het tweede en ik hoorde de heer Dorgelo zeggen: ja, maar je moet ook werken, dat hoor ik wel roepen van waar moeten ze dan werken? Nou in Amsterdam. En dat wordt bijna niet genoemd, Amsterdam in dit stuk. Ja, Amsterdam-Zuid wordt er genoemd als een als een treinstation. Maar dat mensen in Amsterdam werk hebben, dat is toch prima! We hebben toch fantastische verbindingen? Ik zou graag, dit is een concept daar iets overzien. Hoeveel kantoren zijn er dan in Amsterdam? Hoeveel werkgelegenheid is er dan? En het is logisch dat we ook in Amstelveen wat werkgelegenheid hebben. Maar dan zou ik dat een beetje in verhouding willen zien. Daar zou ik iets over willen lezen, want nu lijkt het alsof we concurreren met Amsterdam. Ik zie daar staan ten opzichte van Amsterdam moeten we ons een beetje profileren. Ik zie een interruptie maar daar ga ik niet over. Derde punt.



### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Dorgelo.

### **Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Allereerst, voorzitter, wil ik de heer Siegmann bedanken voor u te attenderen op mijn interruptie. Bedoelt u dan Amsterdam of bedoelt u wat voor werkgelegenheid behoort bij een stad als Amstelveen die bij een metropoolregio wordt? Willen we dus willen we het kader breder of willen we alleen onze grote ja, broer, zus?

### **Sprekernaam 8: De heer Siegmann (Raadslid CDA)**

Ja, dank u wel. U heeft uw spreektijd gebruikt om mijn betoog af te maken, want dat is precies de vraag die ik mezelf stel: wat voor werkgelegenheid willen we dan? En dan ga ik even een vervelend voorbeeld noemen. Trafigura, JBS food ons tweede vlees gigant zit ook in Amstelveen. Of dacht u van het KPMG kantoor dat 2012? Hoe een nieuw hoofdkantoor een nachtmerrie wordt? KPMG top cashte miljoenen, dat is wel gebeurd, hè in Amstelveen. Dus dat enorme monstrueuze pand is daar neergezet in 2007. Ik was namelijk in de gemeenteraad toen dat gebeurde. Misschien waren er wel meer. Dat dat oude kantoor heeft tussen 2007 en 2024 leeg gestaan. <...> dus net aan het opleveren, nu. Je moet er wel een beetje, daar moet je wel over nadenken. Wat voor kantoren wil je dan in Amstelveen?

Je kan niet zomaar zeggen: u mag hier niet komen, maar Amstelveen komt wel op die manier in het nieuws. We willen dan de voorraad verduurzamen. Ik je kan ook zeggen: we wilden bepaald soort bedrijven, zouden wel in Amstelveen willen hebben die iets super interessante dingen doen met het klimaat, hè, je kunt daar best een mening overhebben. Nou, dat lees ik niet en die conversie van kantoren naar woningen rap tempo, zei meneer Aslajan. Ja, ik zou zeggen super traag. Maar als je dat weet dat dat super traag gaat, moet je eigenlijk nu al over nadenken welke kantoren je nu hebt. Zijn die toekomstbestendig, kunnen ze wisselen van functie? Wat gaat er gebeuren, of er weer recessie komt? Is het dan allemaal leeg? Dank u wel, voorzitter.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank wel heer Siegmann. Ook uw tijd is bijna op voor het tweede termijn. Geef eerst het woord aan de heer van Groeningen, want die viel even.

### **Sprekernaam 9: De heer Groeningen (Raadslid bbA)**

Weg. Ja, voorzitter, bbA ziet logische conclusies en aandachtspunten in deze nota en ik heb ze ook al langs horen komen. Duurzaamheid, concentratie op logische plekken, hoogstaande aanboden flexibiliteit inbouwen om veranderende marktomstandigheden het hoofd te bieden, bijvoorbeeld MKB en thuiswerken. In zijn algemeenheid en die hoorde ik ook van AVA van mevrouw van Rietschoten, Kronenburg blijft natuurlijk een zorgenkindje en dan doorn in het oog als het gaat om leefbaarheid voor de omgeving. Ik snap natuurlijk ook allemaal wel weer de lange

termijn, maar het is echt eigenlijk niet om aan te zien daar. Een ander punt. BbA heeft met name zorgen omtrent de centrale themabalans tussen wonen en werken in Amstelveen en ik sluit aan bij wat ik net ook allemaal al hoorde. Ik had graag een analyse gezien van de invloed van het actief aan blijven trekken van internationale bedrijven op het Amstelveense leven woningmarkt. De internationale werknemers van deze bedrijven werken ook eenmaal niet mee aan de doorstroming op de Amstelvener Amstelveense woningmarkt, belangrijke hoeksteen van dit college en in het woonbeleid. En ik mis ook en dan sluit ik aan bij de heer Siegmann, aandacht voor de invloed van onze omgeving.

Neemt de Zuid-as maar veel internationale werknemers, die al voor Amstelveen, waar veel internationale werknemers werken, die al kiezen voor Amstelveen als woonplaats. Ik denk even aan het Europese medicijn centrum. Zo een 13 honderd werknemers en 30 procent heeft zich gewoon gevestigd in Amstelveen. Uiteraard zijn ze van harte welkom. Het is ook een compliment aan ons dat we natuurlijk door internationaal onderwijs en een fijn woonklimaat ja zo gewild zijn. Maar de vraag is wel of het bij elkaar opgeteld en daar heb ik natuurlijk meerdere collega's over gehoord nog bijdraagt aan wonen in balans. En ik heb me eigenlijk een beetje een vraag aan de wethouder economie. Hoe zijn gesprekken met de wethouder wonen in dit verband zijn gegaan? Was de wethouder wonen ook zo enthousiast? Daar zou ik graag een reflectie op willen. Dank wel.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Het woord is aan de heer van den Bosch.

#### **Sprekernaam 10: De heer van den Bosch (Raadslid PvdA)**

Ja, bedankt, voorzitter, allereerst excuus dat ik wat laat was, een vrij drukke dag vandaag. Maar niettemin een belangrijk onderwerp, de kantoorvisie. Een kantoor is een werkplek waar mensen werken, arbeid met een wat ouderwets woord. En laat dat nou net iets zijn wat de Partij van de Arbeid belangrijk vindt, dus belangrijk onderwerp voor ons. Over het geheel genomen zijn we eigenlijk best tevreden met het stuk wat hier ligt. Complimenten aan de opstellers en aan de wethouder voor het goede werk dat hier is gedaan. Toch zou de PvdA niet zijn, als we niet toch zijn gaan doordenken van wat willen we uiteindelijk bereiken? En wat vinden we nou belangrijkaan kantoren in Amstelveen? En dan viel ons oog met name op strategielijn vier: het koppelen van gebruikers aan de juiste milieus.

Kijk, het is natuurlijk prachtig zoals er staat. Grote zakelijke dienstverleners, internationale bedrijven, groei sectoren allemaal belangrijk, goeie werkgevers vaak ook die hoge salarissen betalen. Maar een aantal collega's doelde wees er net al op. Het zijn wel veel mensen van buiten die dat aantrekt gewoon omdat het best wel specialistisch werk is, van hoogopgeleide mensen van over de hele wereld voor worden aangetrokken. En nou is daar op zich niks mis mee, maar inderdaad de druk op de woningmarkt, zoals de collega's al terecht opmerkte, maar ook en dat is voor ons minstens zo belangrijkwerkgelegenheid voor de mensen die in Amstelveen wonen. In Amstelveen wonen ook nu al mensen en gelukkig gaat het goed met de meeste Amstelveners en

de meeste van hen, hè, hebben een baan, maar toch ook met het oog op woon-werkverkeer duurzaamheid, de reistijd die je misschien liever anders wil besteden is het gewoon prettig om in de om in ook in Amstelveen te kunnen werken. Zelfs als je niet een hoogopgeleide specialist bent. En dat is toch wel een punt waar de Partij van de Arbeid graag wat extra aandacht zou willen besteden en nou ja, nou weet ik ook wel dat het actieve werven van Japanse bedrijven, dat dat zo een beetje achter ons ligt, dus superveel invloed hebben, we er ook niet meer op, ben ik bang. Maar toch, als we hier in zo een stuk nu opschrijven dat we ons richten op grote zakelijke dienstverleners en internationale bedrijven, dan ben ik toch bang dat een verkeerd signaal afgeeft vandaar dat de Partij van de Arbeid toch overweegt om daar iets mee te doen, richting de raadsvergadering daar ben ik ook erg benieuwd wat de collega-raadsleden daarover te zeggen hebben. Maar goed, zoals ik waar ik net al mee begon, we zijn eigenlijk best tevreden met het met het stuk, dus daar wil ik het in deze termijn voorbij laten. Bedankt, voorzitter.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel, heer van den Bosch. Volgens mij zijn de sprekers in eerste termijn geweest, dus geef ik het woord aan wethouder Elzakalai.

#### **Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, dank u wel, voorzitter. En die wethouder wonen durft niet in het kantoor te komen. Dat is waar, maar dat is wel gelijk de basis wel waar ik mee wil beginnen voorzitter. Dat is het spanningsveld wat we hier proberen te schetsen. De heer Aslanjan gaf ook aan: nou, het is heel veel getransformeerd in het afgelopen jaar. Hoe kan dat? Beetje geluk, we hadden heel veel woningen nodig worden, we hadden veel leegstaande kantoren, nou één in één was twee, dus dat werd heel makkelijk getransformeerd. Als wij nu zouden zeggen: elk kantoor in Amstelveen mag een woning worden, dan weet ik zeker overmorgen liggen hier alle vergunningsaanvragen binnen en daar hebben we geen kantoor meer over en die druk, die voelen we heel erg. En daarom is ook echt van belang dat we een visie vaststellen. Hoe willen wij met onze werklocaties in dit geval kantoren, omgaan? Want niemand zal het met mij eens zijn of iedereen zal het met me eens zijn dat we hier geen slaapstad willen zijn. Hè, we hebben nu 55 duizend arbeidsplaatsen, een heel groot gedeelte daarvan die werken in onze kantoren. En dan natuurlijk de vraag: wat voor type kantoren wil je dan hebben?

Nou, het zijn meerdere lijnen zijn aangegeven en het is ook een vraag en een bepaalde behoefte die er is. En die wordt op een bepaalde manier natuurlijk gematcht. Het klopt dat wij niet meer het vliegtuig pakken en overal de wereld over zwerf om te zeggen: kom maar hierheen, want wij hebben hier kantoren meters die gevuld moeten worden, enzovoort. Dat doen we niet meer. We hebben tijdens het internationale beleid hebben we er ook uitgebreid over gehad. We gaan niet echt, we zijn een beetje mooie marketingtermen maar het staat wel de spijker op zijn kop: <Red root grows beter> , dat is nu de nieuwe term en value in plaats van volume. Dus als er een bedrijf komt, zorg dan ook voor dat je echt daadwerkelijke bijdrage levert. En die luxepositie hebben wij nu ook hier in Amstelveen en eigenlijk de Metropoolregio en Amstelveen zeker en daar moeten

ook absoluut gebruik van maken. Nou, is wat gezegd over die frictieleegstand, die acht procent. U moet het een beetje zien, u kent ze vast nog wel zo een puzzeltje van vroeger, waar je zo steeds een schuifje moet verplaatsen, waar je uiteindelijk het plaatje krijgt. Zo moet u dit eigenlijk ook zien. Die frictie lijst de die acht procent, dat is een soort gegeven zodat je ook een gezonde kantoormarkt hebt. Als je als bedrijf wil doorgroeien heb je wel de ruimte nodig om te kunnen groeien. Als je geen enkel leegstand kantoorpand hebt, dan heb je dat niet. En de heer Siegmann zal het met me eens zijn: hetzelfde geldt voor met werkloosheid. Als er geen werkloosheid is, dat klinkt heel goed, maar is het eigenlijk niet, omdat je dan niet de mogelijkheid hebt om te switchen. En dat is met dit eigenlijk ook zo. Vandaar dat ik niet zegt die.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Wethouder, we hebben een interruptie van de heer de Looze.

#### **Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Ja, dank voorzitter. Ja, nu de wethouder wonen en de wethouder kantoren, hier zit toch maar even deze vraag. Ik vraag me eigenlijk af waar de prioriteiten liggen, bij wonen of bij kantoren in deze? In deze visie komt het heel erg naar voren alsof dat hele woongedeelte een beetje wordt genegeerd. Ja, die acht procent, dat is inderdaad heel nuttig voor die kantorenmarkt. Dat brengt ons een hoop, maar tegelijkertijd hebben we ook een hele ruime krapte op de woningmarkt. Daar zou een frictieleegstand ook heel nuttig zijn. Daar wil je mikken op drie procent zou daar ideaal zijn. Nou, dat zit nu volgens mij op 0,5-0,6, procent. Is het verstandig om te mikken op zo een hoge frictieleegstand, ook al is dat ideaal voor de kantorenmarkt, als je daarmee je andere doel als wethouder wonen teniet doet?

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Heer Elzakalai.

#### **Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, dank, voorzitter. Ja, het is geen het is geen wedstrijd ver plassen, wie of wonen of kantoren moeten winnen. Het is voor de zorg dat je een stad-in balans krijgt. Een stad in balans is een stad waar je kan wonen, kan recreëren, kan leven en kan werken, zowel bedrijventreinen als op kantoorlocaties en dat is wat we beogen met deze visie. En nogmaals deze visie staat niet op zichzelf, in zoverre dat het een bouwsteen is van nog de vaste stellen omgevingsvisie en daar komen natuurlijk al die elementen komen daar vanzelf in naar voren. En deze moeten we eigenlijk wel vaststellen, thans de grote voorkeur van het college, omdat we toch die druk wel voelen en met dit in de hand kan je ook samen kijken hoe je daar vorm aan aangeeft. Maar het voordeel is wel als Amstelveen en ik kijk toch wat zonniger naar de situatie dan velen van u hier. We zijn een AAA locatie onder eventjes qua kantoren te zeggen en dat is ongelooflijk goed en dat betekent dus dat je je huid duur zou kunnen verkopen. Dat betekent dus niet dat je kan zeggen: nou, kom maar hier en zorg wel dat je die die meters hebt gevuld. Nee, we willen hier juist dat soort

bedrijven die ook werkelijke maatschappelijke bijdrage zo u wilt kunnen leveren aan deze stad en dat is ongelooflijk goed. Dus de woorden van mevrouw Hoefakker, voorzitter, ja, ik vind dat toch wat negatief geformuleerd allemaal en ik ben ook helemaal niet met haar eens.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Wethouder, ik heb twee interrupties de heer Groeninge zag ik als eerste en de heer Aslanjan.

#### **Sprekernaam 9: De heer van Groeninge (Raadslid bbA)**

Ja, dan zou ik toch wel graag wat meer reflectie van de wethouder willen hebben, van oké, dat aantrekken en we zijn kwalitatief goed AAA-plus. Je door het aantrekken van bepaalde bedrijven zit je gewoon met dat elementdoorstroming op de woningmarkt. Hè, daar komen dan toch starters hier naartoe en dat is toch een heel ander element dan Amstelveense bedrijven die de die de kantorenmarkt vullen, of uit Amsterdam desnoods hè, dus ik vind wel dat die woningmarkt iets te makkelijk opzijgeschoven wordt, de invloed daarop.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik geef zo de gelegenheid aan de wethouder. Ik zag nog een andere interruptie. Let op, we hebben straks ook nog een tweede termijn om met elkaar in debat te gaan, hè, dus hou interrupties kort en gericht richting de wethouder en op elkaar kan gereageerd worden in het tweede termijn.

Heer Elzakalai.

#### **Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Het is niet zo dat, kijk elk bedrijf zorg voor bepaalde mate van werkgelegenheid en in die visie staat ook voor mij helder, maar het is ook een antwoord richting de fracties van zowel de VVD als D66, we willen juist de juiste doelgroep hebben. En de ene type kantoorpand leent zich nou eenmaal beter voor een internationaal bedrijf dan een ander type kantoorpand maar alleen maar internationale bedrijven of alleen maar startende ondernemers is ook niet gezond. Je moet die mix proberen te hebben. En hoe mooi zou het zijn als je als Amstelveense jonge ondernemers start in een klein kantoorpand en langzaam weet door te groeien en uiteindelijk een multinational wordt die in ook een Amstelveense kantoor weet te houden. Dan heb je namelijk de ideale doorstroming te pakken. U klikt nee, maar dat zou wel mijn ambitie zijn en ik denk van heel veel ondernemers dat dat de ambitie is.

De vraag is dan natuurlijk ook rondom die bijvoorbeeld, die die duurzaamheid deels regelt, het zichzelf al, want omzeg maar lagere label C mag dan niet meer worden verhuurd. Dus dat dat is wel één ding. Maar twee, je krijgt, als goedwillende huurder van een kantoorpand wil je ook niet in een niet duurzaam kantoorpand zitten. Dus die markt regelt zichzelf al wat dat betreft. De heer Looze knikt, nee, maar dat is toch echt wel zo. En vandaar ook dat het heel erg belangrijk is dat je investeert samen met die met die eigenaren van die kantoorpanden, zodat je daar mooie, aantrekkelijke kantoorpanden weet te krijgen, waar dus Amstelveense ondernemers willen kunnen

gaan beginnen. Waar ik wel heel erg naar op zoek bent en mevrouw van Rietschoten gaf dat aan en mevrouw Hoefakker ook, hoe en misschien de heer Dorgelo ook wel, hoe kan je ervoor zorgen dat je dat dubbelgebruik wat beter faciliteert? Want dat speelt bij meerdere punten, want dat is namelijk ideaal. We zijn in de Nederlandse ruimtelijke ordening gewend dat je wonen, bedrijven, enzovoort hebt, maar dat is met de druk op de ruimte best wel ingewikkeld aan het worden. Dus we moeten zoeken hoe we dat op bepaalde manier kunnen stimuleren. En met kantoor is dat relatief makkelijk, omdat je dan niet met milieuzoneringen of iets dergelijk te maken hebt. Die is...

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Wethouder, ik heb weer een interruptie, de heer Aslanjan.

#### **Sprekernaam 7: De heer Aslanjan (Raadslid D66)**

Ik had al eerder een interruptie aangevraagd, maar de wethouder die ging door met het behandelen van de vragen. U gaf net aan dat wij qua locatie en AAA locatie zijn. Hoe komt u daarbij? Want ik bedoel: waarom hebben we dan nog zoveel waarom is er zoveel leegstand? En met alle respect, als je nu bijvoorbeeld naar Kronenburg kijkt, wat één van de grootste locatie is qua kantoren, dan zou ik daar als multinational of weet ik veel eigenaar van het kantoor zou ik maar daar niet nu één, twee, drie willen huisvesten. Ik bedoel. Dus hoe komt u erbij dat wij een AAA locatie zijn voor kantoren op dit moment?

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik geef u zo het woord, heer Elzakalai. Heer Dorgelo u had ook nog een interruptie staan. Staat die nog steeds, of? Oké, het woord is aan.

#### **Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, voorzitter, kijk, AAA bedoel ik Amstelveen als geheel, niet zozeer rondom kantoren of wonen ansicht maar als je alles bij elkaar optelt, zijn we AAA. Maar u slaat de heer Aslanjan slaat wel de spijker op zijn kop, Kronenburg daar heeft een heel hoge leegstand. Hoe komt dat? Dat blijkt ook uit die analyse, is dat je, als je een goed kantoor wil hebben, bereikbaarheid ongelooflijk belangrijk is. En dicht tegen de Benelux baan, dat wordt nog wel verhuurd. Maar hoe verder je daarvan af komt, hoe ingewikkelder het wordt en dat krijg je natuurlijk niet zo één, twee, drie veranderd. En dan moeten we wel kijken in zijn algemeenheid, hoe kunnen we dat gebied een bepaalde andere functie geven, waar kantoren dan wel een hele belangrijke rol in spelen? Want ook al zouden we daar kantoren willen, de markt die laat dat als het ware niet toe, hoop dat ik het maar even zo mag zeggen. Voorzitter.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Voordat u verder gaat, mevrouw Rietschoten had nog een interruptie die wel doorgaat.

#### **Sprekernaam 4: Mevrouw van Rietschoten (Raadslid AVA)**

Dank u wel voorzitter, ik wil er eigenlijk nog even terugkomen op de woningmarkt en het aantrekken van nieuwe nationale huurders, want wat wij inderdaad uit gesprekken ook hoorden is op het moment dat een bedrijf naar Amstelveen wil komen en hier zijn hoofdkantoor of een kantoor wil vestigen, dat de top van zo een bedrijf heel makkelijk hier een woning vindt, maar de overige werknemers gewoon niet aan bod komen in de Amstelveense woningmarkt en dan zegt zo een bedrijf, nou weet je, we kijken toch nog even verder in de regio en die gaan dus geen kantoor houden hier in Amstelveen. Hoe kijkt de wethouder daartegen aan?

#### **Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, voorzitter, wat ik net ook al antwoord op anderen heb gegeven, de stad moet in balans zijn en het voorbeeld wat mevrouw van Rietschoten aan haalt, het is een disbalans. Het klopt dus niet, als je hier voor je kan hier geen hand en dat vind ik als wethouder wonen echt heel erg. Maar momenteel is het moeilijk om een woning te vinden hier voor elke doelgroep en laat staan voor de gemiddelde medewerker van kantoor. Maar dat is nu natuurlijk ook al zo. En daarom is het wel zaak dat je die dingen wel probeert te scheiden, dat je wel gewoon zonder kantorenmarkt weten creëren. Laten we daar mee beginnen en hopelijk komen we met elkaar straks ook tot een wat gezondere woningmarkt. Maar dat is best een tour de force om het maar zo te zeggen, want dat zijn we ook allemaal bij. Maar goed, met de net vastgestelde woonvisie en het uitvoeringsprogramma wat in de steigers staat, kan ik de wethouder wonen zowel tegenkomen en hij zal mij waarschijnlijk wel zeggen dat dat ieder geval in goede handen in goede handen is. De heer Siegmann die vroeg van: ja, wat is het probleem met leegstand? Nou ja, willen we natuurlijk zo min mogelijk leegstand, maar leegstand is wel van belang, zodat je die schuifruimte weet te creëren.

Elk internationaal bedrijf betekent niet per definitie dat er alleen maar internationale experts naartoe komen. Zo kunnen, werkt heel vaak, merendeel zelf werken Nederlandse mensen of desnoods Amstelveners, maar ook de aanpalende werkgelegenheid, schoongemaakt worden, catering zijn andere facetten wat wel door Amstelveense bedrijven wordt opgepakt. Qua financiën. Nou, die pet kan ik ook nog opzetten als u wilt, qua WOZ en woningen leveren we wel meer op. Dus als ik die pet zou hebben, dan zou ik hier wat anders doen. Maar dat doe ik niet omdat ik vind dat je een stad in balans moet hebben waar je wel gezonde kantoren, bedrijven en woningen moet hebben. Even kijken, voorzitter, van mij ben ik best een eind gekomen met alle punten die ik heb. Zo niet, dan hoor ik dat wel, denk ik, hè, dank u wel, voorzitter. En nog één ding, dank voor de complimenten die geef ik graag door aan de ambtelijke organisatie, met nadruk naar Femke, want zij is de hoofdstellen van dit rapport. Ze zit er niet, ze kijkt mee, maar het is de laatste werkdag, dus alle toezeggingen die ik doe, die zijn ook niet van haar, dus dat scheelt ook.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Oké, dank je wel. Ik heb niemand horen sputteren dus ik denk dat de vragen die van belang waren beantwoorden beantwoord zijn. Ik denk wel dat er een aantal debatpunten zijn. Ik kan er

een waslijst geloof ik opnoemen. Het gaat om internationale. Het gaat om ver wonen, versus werken. Het gaat om bereikbaarheid, het gaat om duurzaamheid, het ijzeren voorraad, volgens mij voldoende stof om met elkaar in debat te gaan. Dus wie zou ik het woord mogen geven om het debat te openen? De heer de Looze.

#### **Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Dank, voorzitter. Ja, het feit dat de markt vanzelf dingen oplost daar dat zal een ideologisch verschil zijn waar we het over nooit eens zullen worden, denk ik. Maar ik hoor de wethouder wel hele verstandige dingen zeggen over wonen en werken in balans en die balans, die mist volledig in dit visiedocument en daar zou ik eigenlijk met mijn mederaadsleden het over willen hebben van hoe zien jullie dat in een tijd van zoveel krapte op de woningmarkt, zoveel schaarse bouwgrond en ontwikkel grond die we hebben, we kunnen zo weinig, om zo een groot deel te reserveren voor die frictieleegstand die inderdaad ook een goed doel dient, die doorstroming op de kantorenmarkt, maar kan je je dat veroorloven in de met schaarse grond die we nu hebben?

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Dorgelo.

#### **Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Ja, voorzitter, ik denk dat de heer de Looze, allereerst ik denk dat we het eens zijn over dat transformatiestuk hè, dan hoor ik de wethouder hele zinnelijke dingen zitten. Dus nou, dat moeten we even misschien nog parkeren. Maar dat zou ik toch graag met elkaar consensus over bereiken. Dat als we meer woonwerk horeca kunnen combineren, fantastisch voor deze stad. Dan de frictieleegstand. Daar kun je denk ik een discussie hebben en dan kunnen we het nou achtprocent maken, we zes en een half van, dan hebben we anderhalf procent gewonnen en dan gaan we een pand kiezen, dan gaan we transformeren, alleen. Ik denk dat wat de wethouder heel duidelijk zegt en dat daar sluit ik me ook bij aan is, we gaan fundamentele keuzes maken die ook voor de toekomst van de inrichting van de stad zijn.

En werkgelegenheid afbouwen of ruimte daartoe is relatief simpeler dan het daarna weer opbouwen, omdat woningen in Nederland nu significant meer waard zijn dan kantoren. En waar ik me oprecht zorgen over maak, is dat als we nu een keuze maken van we gaan vol voor die woningen, dat we straks eindigen met inderdaad een slaapstad en een plek waar de MRA en Amsterdam alles heeft te zeggen over ons. Omdat zij zeggen: ja, maar wij hebben de werkgelegenheid, we hebben dit, we hebben dat. Ja, sluit u maar aan bij ons, want u bent gewoon niet meer een gemeente, u bent 100 procent afhankelijk van ons. Dus ik hou wel graag wat zelfstandigheid, ook qua werkgelegenheid.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik dank u wel, heer Dorgelo. De heer van den Bosch.



### **Sprekernaam 10: De heer van den Bosch (Raadslid PvdA)**

Ja, bedankt, voorzitter. Ja ook even om het goed te begrijpen en ook richting de heer de Looze kijk. Ik ben niet met hem eens dat het stuk in onbalans is. Ik zie wel dat er qua doelgroepen het wat beter zou kunnen. Ik had daar in mij ik vroeg daar mijn betoog ook aandacht voor. Is de heer de Looze het niet met mij eens dat als wij in die kantoorruimtetewerkgelegenheid kunnen creëren voor Amstelveners, die dan vervolgens niet in de auto of met het OV of hoe dan ook hoeven te reizen, naar hun werk, maar gewoon in hun eigen stad kunnen werken, dat dat niet ook vanuit oogpunt van duurzaamheid een betere oplossing zou zijn?

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer de Looze.

### **Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Dat, is zeker een bij bijkomend voordeel. Ik denk alleen wel de fundamentele keuzes waar de heer Dorgelo het over heeft, is inderdaad met een beperkt aantal grond. Waar ga je voor? En als je dit stuk leest, nou ja, het gaat niet over wonen, het gaat over één ding en het dient één doel: dit visiedocument en dat is de best mogelijke kantorenmarkt. Dus je zult het in een breder perspectief moeten zien. Dat perspectief mist in dit document. Als je dit document an sich neemt, dan wordt die fundamentele keuze gemaakt. En dat is een fundamentele keuze. Om te mikken op inderdaad, nou ja, ook die werkstad te worden en ook nou ja, zoveel beschikbaar grond beschikbaar te stellen aan het realiseren van die kantoren, waarbij ook dat gedeelteleegstand is. Moeten we die keuze maken?

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Een goeie vraag. De heer Dorgelo heeft vast het antwoord.

### **Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Nou, ja, volgens mij moeten we die keuze maken, maar dat zou gewoon een woord gebruiken wat de heer de Looze fantastisch vindt. Het moet wel een duurzame keuze zijn en daar zit ik dan eerder te mikken op dat we een gebied aanwijzen met elkaar, wat we transformeren naar een fantastisch gebied. Ik kom vaak zelf op de Zuid-As, ik vind dat best wel mooi geworden. Het is ook tegenwoordig wat groen moet, niet hard waaien, want anders is het verschrikkelijk daar. Maar daar heb je wonen-werken, er zitten goede voorzieningen. Ja, Kronenburg ja, ik we mogen nog niet bouwen, maar ik zou zeggen: laten we daar met elkaar een fantastisch plan maken, waar je het combineert en waar je dingen handhaaft. Want alleen maar weg doen ja, op termijn sluit ik me ook aan bij de heer van den Bosch, willen we werkgelegenheid, waar mensen gewoon op hun fiets naartoe kunnen? Ja, en dat gaan we niet realiseren door minder kantoorpanden te hebben.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank je wel. Mevrouw Hoefakker.

**Sprekernaam 2: Mevrouw Hoefakker (Raadslid ChristenUnie)**

Nou, de vraag is of je balans creëert door groei. Hè, misschien moet je ook een balans krijgen door meer van het één en iets minder van het ander. Dat kan ook balans zijn en ik vraag me af in dit stuk: hoe krijgen we nou dat het echt integraal wordt? Hoe stemt het nu echt af? En wat maakt dit afdwingbaar? Het voelt voor ons een beetje als een soort van carte blanche geven, als het er maar genoeg kantoor onze kant opkomen en je stuurt als raad heel weinig op het moment dat je dit stuk zoals het nu ligt, goedkeurt. Volgens mij kan je er echt wat meer kaders aan meegeven voor de vervolgstappen. Ik ben benieuwd naar anderen, hoe die dat zien. Overtuig mij.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

En dat is goed. Ik heb als eerste mevrouw van Rietschoten staan.

**Sprekernaam 4: Mevrouw van Rietschoten (Raadslid AVA)**

Ja, dank u wel, voorzitter. Nou eigenlijk nog even terugkomend op wat men Dorgelo zegt. Hè dat, als we dus niets doen, dan heeft straks Amsterdam alle werkgelegenheid en dan, hè moeten wij altijd naar het grote broertje kijken. Maar op dit moment, dat wordt zelf al aangegeven dat heel veel mensen die op de Zuid-As werken, die wonen in Amstelveen, zullen we dat dan eens omdraaien? Dan laten we de mensen die in Amstelveen werken op de Zuid-As wonen. Ik denk dat we dan een betere balans gaan krijgen, want het grootste probleem blijft dat als je hier bedrijven naartoe haalt, het liefst nationaal, die mensen kunnen hier niet wonen. Halen we internationale bedrijven, dan drijven we de prijs op de woningmarkt nog verder omhoog. Daar moet echt een balans in gevonden gaan worden.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank. Ja, ik heb een paar mensen staan. Ik geef het eerst het woord aan de heer Siegmann.

**Sprekernaam 8: De heer Siegmann (Raadslid CDA)**

Ja, ik denk, ik reageer nog even op de heer Dorgelo, want ook uw punt van de stadsregio hè, dat is wel heel interessant. Maar is dat niet het niveau van strategisch strategische uitspraken die u zou willen zien in deze notitie dan ook? Van inderdaad, waar waarom willen we die kantoren? Want die waarom vraag, de wethouder zegt eigenlijk: nou ja, je hebt wat fictieleegstand nodig, hè. Nou oké, maar dat zal toch een heel interessant debat opleveren? Wat is de tegenwaarde is van die kantoorruimte in Amstelveen en hoeveel dan? En wat voor?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Volgens mij was dat een rechtstreekse vraag aan de heer Dorgelo, dus die kan dat even kort antwoorden en dan gaan we daarna door met de heer Aslanjan.

### **Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Nou, dat vind ik een heel mooi vraagstuk en ik denk dat het interessant is om te beantwoorden. Alleen wat ik een beetje mis is in in Nederland zijn we niet integraal georganiseerd, hè. We hebben gemeentes en provincie en landelijk. En wou ik de heer van Groening ook nog even op aanspreken. Ik denk dat onze wethouder wat minderinvloed heeft op de woningmarkt dan bijvoorbeeld een expert regeling of de MRA regio die bedrijven trekt. Dus, voor mij is het een beetje kip of het ei, want deze visie handhaaft niet, maar zegt gewoon: nou, dit is het minimum, want we bouwen al af met het aantal kantoor vierkante meters wat we hebben. Ja, als we als raad een keuze willen malen om structureel minder werkgelegenheid hebben en meer te wonen, dan is dat een andere discussie. Maar volgens mij heeft de wethouder samen met ambtenaar een prachtig visiedocument gezet. Waar ze zeggen van: joh we hebben het in balans, we zijn heel hard gegroeid, de leegstand is afgenomen, we hebben allemaal gecontroleerd, wij adviseren om het te gaan voor kwalitatieve dingen. Ja, en ik denk dat landelijk beleid meer invloed heeft op de woningmarkt hier dan dit document, maar lijkt de enige te zijn.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Aslanjan.

### **Sprekernaam 7: De heer Aslanjan (Raadslid D66)**

Ja, voorzitter, dank u wel. Mijn punt over de ijzeren voorraad, daar is de wethouder niet op ingegaan hé, in hoeverre is dit in beton gegoten en de andere partijen die noemde dat ook al. Wat ons betreft wat D66 betreft is dit voor ons nog steeds een discutabel punt, hè. Moeten we moeten we dit echt vastzetten of ben je hier flexibel in? Komt er een initiatief? Ben je dan wel, ben je bereid om te kijken of het eventueel of inderdaad eventueel zo een kantoorpand getransformeerd zou kunnen worden? Of hou je echt vast aan die ijzeren voorraad? Want laten we wel eerlijk zijn, sinds 2008 en dat had natuurlijk te maken met de financiële crisis en de en de huizen crisis en noem het maar allemaal op, hebben we natuurlijk behoorlijk wat leegstand gehad. Het is niet zo dat we de afgelopen jaren een bezettingsgraad hebben van 100 procent, omdat Amstelveen AAA gemeente is. Nee, er is nog steeds heel veel leegstand. Dus ja, in hoeverre denk je, denken we dat we met deze kantorenvisie alle Amstelveense kantoren zullen vullen? Daar heb ik wel mijnvraagtekens bij en daarom vind ik ook dat wij echt goed naar die ijzeren voorraad moeten kijken en. En naar dat nou ja, goed het gesprek over moeten voeren.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. De heer van Groeningen.

### **Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Ja, dank u wel. Toch even lastig om even goed te formuleren. Kijk, aan de ene kant kunnen ons nu natuurlijk alleen op die kantoren richten, maar ik hoorde de heer Aslanjan ook in zijn eerste

bijdrage ook iets volgens mij zeggen over loodgieters en. Was dat ook de, sorry neem niet kwalijk. Ja, ik bedoel, het hoeft natuurlijk niet altijd in kantoor werkgelegenheid te zitten en ik blijf toch met dat punt zitten. En dan wil ik graag aansluiten bij de heer van den Bosch en de heer de Looze om het toch wat meer aan te scherpen en de ChristenUnie. Waar je mag gewoon toch zeggen van ja, we, we hebben zulke mooie locaties. Ja, dan trek je ook bepaalde bedrijven aan. Maar als dat betekent dat er daardoor eigenlijk alleen maar starters als het ware in deze regio komen op de woningmarkt, ja, dan hebben we echt een probleem. <...>

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Een interruptie kort van de heer Aslanjan.

**Sprekernaam 7: De heer Aslanjan (Raadslid D66)**

Ja, even een interruptie want wat ik wel wat ik niet helemaal begrijp, de heer de Looze van GroenLinks die wil geen internationale bedrijven. Meneer van den Bosch, die wil nationale bedrijven zodat de mensen vanuit Amstelveen aan de slag kunnen. U geeft aan van hè het liefst loodgieters of andere sectoren, maar ik vraag me af: hoe gaan we dat voor mekaar kunnen krijgen? In hoeverre hebben wij daar als gemeente de tools voor de middelen voor om dat om dat te verwezenlijken? Uiteindelijk is het ook wel een beetje een privaatrechtelijke kwestie. Gaat de eigenaar van het pand over wie daar gaat huren?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer van Groeningen.

**Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Ja, nou, ja, dat is toch best simpel. Of je houdt bepaald aanbod op dat hele hoge niveau en het overige aanbod zal dan gewoon op een wat andere manier in de markt staan. Ja, dat, is gewoon differentiatie van de markt. Dat is best te regelen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik heb nog een interruptie van de heer Dorgelo, wel het verzoek om de vragen kort en puntig te houden.

**Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Ja, voorzitter. Ja, iedereen die de woningmarkt erbij trekt, volgens mij ben ik dan benieuwd of die weten wat je moet betalen voor één gezinswoning in Amstelveen en als je een hypotheek opneemt want dat gaat over drieduizend euro. Dus we gaan niet met deze kantorenvisiewoningen vrijspelen. Huizen in Amstelveen zijn onbetaalbaar. Voorzitter, ja, kunnen we het hier over hebben of niet, maar het is een feit.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dat is volgens mij constatering. Ik hoorde geen vragen hierin. Ik vervolg met de heer de Looze.

**Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Dank voor zijn en ook in antwoord op de heer Aslanjan. Ik ben het eigenlijk wel met de heer Dorgelo eens. Ja, die landelijke regelgeving, zoals een expert regeling, die heeft veel meer effect, maar het is dan nog wel een verschil om in je in je lokale kantoorvisie te zetten: we gaan die internationale bedrijven aantrekken, we gaan het aanmoedigen. En hoe dat die uitwerkingen daarvan vormgaan krijgen, of hoeveel effect dat geeft, dat is een twee. Ik wil nog richting de VVD de vraag stellen van hoe zij zich hoe zij zichzelf nu zien als aanjager van dat van het immigratievraagstuk. En ze daarvan niet de negatieve gevolgen zien die zich in de Amstelveense maatschappij voordoen en of ze daarmee kunnen leven?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Rechtstreekse vraag aan de VVD, de heer Dorgelo. Ik vraag u wel om kort antwoord te geven.

**Sprekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Zeker, voorzitter, avond van mijn leven, dat betreft. Nou, dank u wel voor de vraag heer de Looze. Ja, ik ben erg van de gemeentepolitiek, daar zit ik ook in, dus daar ga ik ook over en u heeft een motie of internationalisatie waar we collectief voor gestemd, heeft u gezien hè ook en initiatief van de VVD. Ik zie lokaal heel erg de gevolgen daarvan. En ja, ik heb geen invloed op de landelijke politiek, maar ik denk dat wij best ver hier lokaal met elkaar eens zijn, dat wij een evenwichtige samenleving heen en dat internationalisatie en internationale bedrijven daar in Amstelveen aardig in doorslaan en overwegend zwaar gewicht in hebben. Dus ik denk dat wij lokaal op één lijn zitten, hoor, maar landelijk beleid, dat klopt.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Op dit moment staat er niemand meer bij mij als spreker voor de tweede termijn. Ik heb wel wat de wethouder.

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, het mag wel van de griffier, mag ik heel even kijken naar.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik kijk even rond, mag de wethouder nog wat verduidelijking geven?

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Nou dank, voorzitter, voor uw coulance. Toch even. Ik dacht dat ik daar wel antwoord opgegeven had richting de heer Aslanjan rondom die acht procent. Natuurlijk een visie, hè, dat is een beetje het ideaalbeeld wat we met elkaar creëren. Die acht procent is het nu ook niet. Is nu ook iets van drie. De wereld is niet vergaan, natuurlijk. Maar acht procent zou, dan heb je de meest optimale

kantoormarkt te pakken. Natuurlijk kan je er altijd vanaf wijken als je dat zou willen. Dus nee, het is niet in beton gegoten maar het streefgetal is het wel. Het is ook niet zo, hoor ik ook enkele partijen zeggen dat we in één keer heel erg veel meer kantoren gaan toevoegen. Nee, we gaan proberen op de kwaliteit die we nu hebben, om die beter te maken, is dat je hier een betere en gezondere kantoormarkt hebt. En nogmaals, het staat echt niet op zichzelf, deze kantorenvisie want we hebben ook een woonvisie vastgesteld, om een voorbeeld te noemen, en. Komt natuurlijk een duurzaamheidsvisie, bijvoorbeeld noemen. U wat dat betreft kunt u rollen op, want de omgevingsvisie komt er ook aan en daar heb je dat integrale te pakken. Maar het is wel handig om even een paar uit te zoeken, zodat je een beetje weet over specifiek deelonderwerp in dit geval kantoren, hoe we daarmee omgaan. En dat wel, ja.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel.

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Tot slot voorzitter.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Volgens mij hoorde ik een komma, dus eerst even een interruptie van de heer de Looze.

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Oké, dan denk ik

**Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Ja, volgens mij is dat sturen op een ijzeren voorraad is per definitie dat je kantoorruimte gaat toevoegen en dat is dus ruimte die ten koste gaat van andere doeleinden. Het is dus niet als het een win-winsituatie is, maar dat is wel zeker een <zero sum game> waar je dus ook iets niet kan doen en daarom is die integraliteit hierin zo belangrijk. We miste in dit stuk en u zegt inderdaad van de omgevingsvisie komt dat wel. Mij lijkt het veel beter om dat daarbij dan te behandelen en niet op dit moment een besluit te nemen over deze kantorenvisie.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

En uw vraag is?

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Nou ja, ik ben het er niet mee eens, voorzitter. En wel om de volgende reden, want als <dan...> tot die omgevingsvisie vastgesteld wordt, helemaal niks meer te doen hier, want daar pakt alles samen. Maar het is juist mooi dat op die specifieke deelonderwerp hebben we met de woonvisie ook gedaan, was u ook was ongelooflijk enthousiast over die woonvisie en volgens mij bent u ook best wel enthousiast over deze kantorenvisie, zegt u het alleen niet helemaal, maar. Het is zo

dat je die bouwstenen te pakken hebt. En nu, omdat die kantoren wat dat betreffen uitgelicht wordt, wordt daar natuurlijk op ingezoomd maar het is wel van belang. Kijk hoe wil je met die kantoormarkt omgaan? Hoe definieer je die vijf doelgroepen die erin staan? Hoe ga je met de ruimte om? En er staat in ideaal is acht procent. Is het niet zo dat we zeggen: nou, we hebben een rekenmachine gaan zitten, oké, we moeten per se kantoren bij wel, want we moeten naar die acht procent. Alleen staat genoemd dat we naar acht procent gaan en waar we kunnen samenvoegen wat dan ook dan in ieder geval ruimte om wat bij te bouwen. Maar het is geen doel op zich. En tot slot, voorzitter, dan ben ik ook klaar, want terecht punt dat het aan gaat rondom loodgieters, drukkerijen en al dat soort bedrijvigheid wat niet in de kantorenthuis hoor, dat is echt een bedrijventerrein. Maar wat dat betreft kunt u ook uw rollen op, want de bedrijventerreinenstrategie staat ook in de steigers dus die zullen we binnenkort ook wel bespreken en daar hebben we dus die specifieke bedrijvigheid te pakken. Dank u wel, voorzitter en nogmaals dank voor uw coulance.

**Spreekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. De ruimte was er. Ik zie wel dat de heer Dorgelo iets wil zeggen, maar ik wilde eigenlijk voor nu het debat sluiten. We hebben nog een tweede punt staan, dus is het heel dringend wat u kwijt heeft. Dan leg ik de lat heel hoog voor...

**Spreekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Zelfspraak, ja. Nee, ik volgens mij waren het allemaal over één ding eens en daar hebben we het minste over gehad, dat dat en toch een beetje opzoek naar een toezegging van de wethouder. Dat het integraal kijken naar gebieden en een paar gebieden aanwijzen waar we wonen-werken en alles willen combineren. Dat we daar want dat mist nog in deze visie dat we dat soort gebieden echt wel ambiëren omdat daar de toekomst zit. Ja, volgens mij was iedereen daar blij mee, want dan hebben ook duurzaamheid en alles. Ja, dat zou ik heel mooi vinden als we daar nog iets van terug kunnen zien, maar dat is de enige.

**Spreekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

En kunt u dan de toezegging even specificeren die u van de wethouder zou willen doen? Willen hebben.

**Spreekernaam 3: De heer Dorgelo (Raadslid VVD)**

Kunnen kijken naar gebieden die we integraal kunnen transformeren naar wonen-werken en recreëren. Ja, want het is nu alleen kantorenvisie maar dat is, denk ik, wel de toekomst, die dus eruit is.

**Spreekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Kan de wethouder hier nog heel kort op reageren?

**Sprekernaam 11: De heer Elzakalai (Wethouder)**

Ja, zeker, volgens mij heb ik dat ook in mijn termijn aangegeven. In mijn ideaalbeeld zou dat inderdaad zo zijn, dat we niet meer sectoraal denken van wonen, hier werken daar en recreëren nog een keer elders. Maar dat jein een in een soort ecosysteem alles bij elkaar hebt, alleen dat is niet zo makkelijk. Maar ja, ik ben met de heer Dorgelo eens, voor mij deelt iedereen wel een beetje die visie. Dus als er daar in ieder geval ook over eens zijn, net zoals bij andere dingen waar we het vaak over eens zijn, denk dat dat wel goed komt. Maar dat is wel de toekomst, ook voor Nederland, denk ik, omdat de druk op de ruimte in Amstelveen groot is en de rest van de ruimtes.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer de Looze als laatste nog.

**Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)** Ja dank, voorzitter. Ik hoorde de heer Dorgelo terecht punt zeggen wat miste in dit stuk en ik hoor van heel veel collega's om me heen nog meer punten die missen in dit stuk. Nou ja, de duurzaamheidsambities, dichtbij werkvraagstuk, internationalisering wat dat voorinvloed heeft? Ja, gewoon weg, hoe verhoudt de ijzeren voorraad zich tot andere functies? Daarmee is het best een eenzijdig stuk en vraag ik me af of dit stuk hiermee rijp is voor besluitvorming in de Raad.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer de Looze als laatste nog. Dat is een hele goeie vraag die u stelt, maar dat is ook mijn taak om aan het eind van de tweede termijn te vragen of er mensen zijn die vinden dat het rijp is voor bespreking in de Raad, of dat het nog een extra debat vergt of een extra raadsgebesprek. En als het rijp is of er moties of amendementen komen. Dus dat wil ik nu gaan inventariseren. Dus een mooie voorzet van uw heer de Looze. We zoeken naar voorzitter.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Aslanjan.

**Sprekernaam 7: De heer Aslanjan (Raadslid D66)**

De fractie van D66 is zich wel aan het beraden om met een voorstel te komen ten aanzien van de ijzeren voorraad.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer van den Bosch.

**Sprekernaam 10: De heer van den Bosch (Raadslid PvdA)**

Ik had het al min of meer aangekondigd. Wij zijn voornemens om te komen met demotie over de doelgroepen van de woonvisie. Even doorpakkend op wat. De ja, de kantorenvisie uit. Loopt



te veel door elkaar. Even toch nog even op de vraag van de heer de Looze van rijp voorbesluitvorming. Nou, ik denk, als we met bijvoorbeeld zo een motie van de Partij van de Arbeid nog wat richting kunnengeven, dan denk ik dat dit stuk zeker rijp is voor besluitvorming. Even, ik wil eerst even inventariseren dat kan ook even met handen opsteken wie vindt dat het rijp is voor besluitvorming? En wie niet? En als iedereen die vindt dat het rijp is voor besluitvorming nu zijn hand omhoogsteekt, dan gaat het. Besluitvorming komt in de Raad, maar dan wordt het besluitvormend voorgelegd aan de Raad, anders wordt het uitgesteld.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Even voor de duidelijkheid, dan wordt het uitgesteld. Dan gaan we nog een raadsdebat over houden of nog een raads gesprek, dat is dus de vraag. Kan het door naar de Raad van 13 maart met eventuele moties en amendementen? Ik zie een duidelijke meerderheid dat het in ieder geval door kan naar de Raad. Er zijn wel moties en amendementen die aangekondigd worden. De eerste, de heer van den Bosch en de heer Aslanjan hebben dat al gedaan. Dan geef ik nu mevrouw Höcker het woord.

**Sprekernaam 12: Mevrouw Höcker (Raadslid GVA)**

Wij zijn voornemens om met een motie te komen voor invulling van kantoorruimte voor kleine ondernemers.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Nou, dan hebben we in ieder geval al, sorry de heer de Looze.

**Sprekernaam 6: De heer de Looze (Raadslid GroenLinks)**

Ik overweeg drie dingen: een motie om het wonen en werken in balans duiding te geven, een amendement om het internationaliseringkopje aan te passen en een motie om de duurzaamheidseisen aan te scherpen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Mevrouw van Rietschoten.

**Sprekernaam 4: Mevrouw van Rietschoten (Raadslid AVA)**

Ja, Actief voor Amstelveen overweegt een motie voor een soort campus woonruimte creëren binnen kantoorgebouwen voor internationale bedrijven.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Die hadden we ook wel gehoord in de eerste termijn, maar goed dat die nu benoemd is. We hebben dus een heel aantal moties al mogelijkerwijze aangekondigd, zien duidelijk dat het besproken gaat worden en dat we dit debat voort gaan zetten in de Raad van 13 maart. Ik dank

u voor dit stuk. Dan geef ik even de tijd, om dat sommige mensen wellicht woordvoerder woordvoering moeten wisselen.

## 2 Huisvesting eerstelijnszorg in Amstelveen

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik zou voorstellen om weer te gaan beginnen met de beraadslaging de bel is al enige tijd geleden gegaan. Het tweede onderwerp van vanavond: de huisvesting, eerstelijnszorg in Amstelveen. Het raadsvoorstel betreft een uitgebreid beleidskader voor het oppakken van een actieve rol door de gemeente en de huisvesting van de eerstelijnszorg in Amstelveen. In de eerste termijn krijgen de fracties weer gewoon het woord. U kent het proces en ik zou graag willen weten wie van de fractie het eerste het woord wil dus. De heer Koekoek van de VVD.

### **Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, dank u wel. In de hartslag van een buurt zijn huisartsen de kloppende levensader en volgens mij maakt zowel het college als de Raad zich zorgen over het afnemend aantal huisartsen en het toenemende aantal inwoners. Daar is ook een motie over geweest en daar heeft de VVD ook aan meegewerkt en de hele raad was voor die motie en er is ook een antwoord op gekomen. Toch had het wel mooi geweest om er iets meer concreet een antwoord op te krijgen en met name dan over het stukje waarin het vraagt om het college vraagt om ontwikkelaars aan te sporen om praktijkruimte dan wel zorgcentra te ontwikkelen en te onderzoeken of vlak ruim flex ruimte een oplossing zouden kunnen bieden voor startende huisarts. En het lijkt er ook misschien wel op, als ik het lees dat er misschien wat meer tijd voor nodig is ende vraag is: is dat zo? Het college vraagt een besluit met flink juridische en financiële consequenties, maar weten we wel wat het probleem eigenlijk is?

De cijfers die worden gepresenteerd zijn algemene cijfers en we weten dat er een maximum is van ongeveer tweeduizend patiënten voor een huisarts, maar er zijn veel huisartsenpraktijken die meer patiënten aannemen. Dus we weten niet hoeveel Amstelveners geen huisarts hebben en of ze geen huisarts hebben. Daaruit kunnen dus onvoldoende conclusies worden getrokken en het zou mooi zijn als we dat tekort feitelijk kunnen onderbouwen. Zou dit niet op een bepaalde manier kunnen? Kunnen wij niet beter die cijfers naar voren krijgen? En ik zeg het ook omdat het gaat niet alleen maar om die huurprijs. Er zijn veel meer facetten die belangrijk zijn voor huisartsen en ik ga het niet allemaal nemen, maar ik heb wel met huisartsen gesproken ja en ik vind het wel heel lastig, maar het schijnt zelfs dat er huisartsen zijn die Amstelveners toch wel moeilijk populatievinden. Er schijnt dat in wat meer landelijke gebieden mensen meer zelfredzame redzaam zijn en wat minder kritisch. Nou zouden er misschien ook wel andere argumenten zijn, maar staren we ons niet blind op één van de problemen en is dat wel het probleem. Het besluit dat nu wordt gevraagd, daar zit eigenlijk niet zoveel afwijkend in met de motie die er al was, maar

er is één afwijkende maatregel en dat is om zelfhuisvesting te gaan ontwikkelen en eventueel af te willen wijken van kostendekkende huur. Is dat wel iets wat we zelf zouden moeten doen? En ik wil graag een voorbeeld geven. Met het besluit om huurkortingen te geven gaan we een klein deel van de huisarts een voordeel geven ten opzichte van huisartsen die al vastzitten aaneen hoge huur en dat zou ook zelfs perverse prikkels kunnen geven, doordat huisartsen zich afhankelijk opstellen van die huurprijs. En het is ook niet waarvoor wij als gemeente zijn. Het is de zorgverzekeraar die moet zorgen dat huisartsen fatsoenlijk bestaan hebben, maar ook een fatsoenlijke ruimte hebben. Wat hoe in hoeverre is er overgesproken met de zorgverzekeraars? Het geven van korting. Daar zitten, zoals ook al in het stuk staat, financiële.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Meneer Koekoek er is een interruptie van de heer van Groeningen.

**Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Ja, ik werd even getriggerd door uw zin dat of de gemeente wel deze stap moet zetten, dat maatschappelijk vastgoed. Dat is wel een beetje de centrale vraag waar we hier nu voor zitten, maar dit is niet. Ik bedoel hem niet zoals ik hem nu ga stellen hoor, maar heeft u ook de website van de landelijke verenig huisartsen gezien, waarin echt expliciet gezegd wordt dat dat eigenlijk de enige rol is die de gemeente zo een beetje op zich kan nemen om mede te helpen om dat huisartsen te kort toch terug te dringen?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Het woord is aan de heer Koekoek. U mag even antwoord geven op deze vraag.

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, dank, dank voor de vraag. En ik denk dat daar zijn we het over eens, maar de vraag is of je bepaalde korting daarop moet geven. Dat is de vraag die die voorligt. Ik denk dat het heel goed is dat de gemeente mee helpt en dat staat ook in het coalitieakkoord.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Een interruptie van mevrouw Chaara, D66.

**Sprekernaam 14: Mevrouw Chaara (Raadslid D66)**

Ja, voorzitter, ik ben altijd terughoudend in het doen van interrupties in eerste termijn, maar ik ga toch even doen, want ik ben heel benieuwd naar hoe de VVD zelf het probleem taxeert hè. Want ik hoor u vragen stellen over cijfers, maar ik ben wel benieuwd naar hoe probleem hoe taxeert u het probleem van het huisartsentekort. Ziet u überhaupt een probleem? En ik hoor u vooral vragen stellen en misschien ook wel het probleem klein maken. Maar ik ben vooral ook heel erg benieuwd naar de oplossingen van de VVD. Hoe wilt u omgaan met tekort aan huisartsen om ervoor te zorgen dat mensen toegang houden tot die zorg?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u. Hier kunt u kort antwoord op gegeven moment ook gevraagd die in het tweede termijn had gepast, hè?

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, ja. Ik ga het probleem niet kleiner maken dan dat het is. Volgens mij is het een groot probleem, maar mijn vraag is gewoon: hoe groot is het probleem? En ik denk dat het een hele normale vraag is. Als ik iets wil, als ik iets wil taxeren, als ik wil weten, als ik iets wil aangeven over iets, dan moet ik wel weten wat er aan de hand is. De VVD wil ruimte geven aan nieuwe concepten, aan initiatieven dat hebben we ook uitgesproken: nieuw verpleeghuizen, een hospice, meer zorgwoningen. En ook zorgen dat er nieuwe huisartsenpraktijken komen. Maar we maken ons gewoon heel erg veel zorgen ook, om hoe we dat gaan doen. En we moeten daarin de juiste keuzes maken. We hebben gezegd als VVD dat we willen dat de decentralisatie van de zorg kostenneutraal is voor de gemeente. En ook dit soort initiatieven waarbij we in een stoel gaan zitten van de centrale overheid en de zorgverzekeraars moet ons inzien kosten, neutraal. En dus we staan nu. Hebben het college vraagt een besluit, ligt een besluit in de vorm van de motie die uitgevoerd kan worden. We weten niet zo goed, we weten niet hoe groot dit probleem is, wat we aan het, wat we precies moeten oplossen en wat het probleem is, wat we oplossen. En een deel wat aanvullend is op de motie. En nu in dit besluit staat namelijk huurkorting geven.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Nog een korte interruptie van mevrouw Chaara of niet?

**Sprekernaam 14: Mevrouw Chaara (Raadslid D66)**

Nee.

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Kan problemen creëren die niet goed te overzien zijn en kan ook impact hebben op het aantal huisartsen, misschien zelfs in negatieve zin. De hoofdvraag die we hebben is: in hoeverre is de samenwerking gezocht met zorgverzekeraars en nemen zij hun verantwoordelijkheid? Wat doet de centrale overheid op dit moment om gemeenten als Amstelveen te helpen met dit landelijk probleem? En kunnen we ook wat meer de diepte ingaan? Zijn er nou zorgcentra die belangstelling hebben om zich hier te vestigen? En hoe helpt de gemeente deze instellingen? We hebben het vandaag over het welzijn van onze inwoners en wij maken ons daar ook heel veel zorgen over. We vinden het belangrijk dat de zorg toegankelijk blijft. We willen graag meer seniorenwoningen bijvoorbeeld. Daar moet ook moeten ook praktijken zijn, maar de motie uit drie, 2023 is duidelijk en voldoende. En als het college een extra bekrachtiging wil, dan geef ik die van harte, maar afwijken van kostendekkende huur gaat erin wat mij betreft een stap te ver en het is ook niet nodig, volgens mij en niet gewenst.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Uw tijd is om.

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, dat was. Dank u wel.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dan nu het woord aan mevrouw Chaara.

**Sprekernaam 14: Mevrouw Chaara (Raadslid D66)**

Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, D66 wil dat alle Amstelveners kunnen vertrouwen op goede zorg als zij die zorg nodig hebben. Dit betekent dat we verantwoordelijkheid moeten nemen voor een goed functionerend eerstelijns systeem in Amstelveen met genoeg huisartsen, fysiotherapeuten maar ook wijkverpleegkundige. Voorzitter, helaas zien we dat deze zorg steeds meer onder druk komt te staan. Nou, de oorzaken kent u. Een te kort aan personeel, een gebrek aan capaciteit. Maar ook de vergrijzing legt grote druk op onze zorg en iedereen die een beetje die discussies hierover volgt en een beetje ook in contact is met het zorgveld in Amstelveen, kan niet anders dan vaststellen dat er een heel groot probleem aan de hand is. D66 heeft geen cijfers tot achter de komma nodig omdat vast te stellen.

Dus wat ons betreft is het voorstel van het college goed onderbouwd. Het voorstel dat we vanavond bespreken richt zich op het aanpakken van het tekort aan capaciteiten over dit voorstel kan D66 eigenlijk heel erg kort zijn, want in onze ogen ligt er een heel goed voorstel voor waarmee het collegedaadkrachtig is en ook bestuurlijke moed toont om de huisartsenzorg voor Amstelveners toegankelijk te houden. En ik denk dat het een doel is waar we met zijn allen achter moeten staan als gemeenteraad, want we kunnen goede discussies voeren over rollen en verantwoordelijkheden maar ik zou zeggen: lees de omgevingswet en daarin staat heel duidelijk omschreven dat de gemeente weldegelijk een rol heeft in het voorzien van voldoende huisartsencapaciteit. Dus voorzitter, wij kunnen van harte dit voorstel steunen. We hebben voor de uitwerking drie aandachtspunten die ik heel graag meegeef. Ik denk dat het college hier al rekening mee houdt maar ik noem ze toch even omdat ik ze een beetje miste in het voorstel. Voorzitter, als eerste is een ijzersterke samenwerking nodig met de zorgverzekeraar, maar zeker ook de huisartsen in onze stad, om dit voorstel goed ten uitvoer te brengen. Dus we roepen het college graag op om hier stevig op in te zetten.

Een tweede punt waar we aandacht voor vragen is de aansluiting met stappen die landelijk worden gezet. Om de huisartsen capaciteit te versterken, loopt nu landelijk ook een heel programma, ook vanuit het integraal zorgakkoord om de huisartsenzorg te versterken. We weten dat de Nederlandse zorgautoriteit nu ook kijkt naar de tarieven voor de huisartsenzorg waar ook het huisvestingscomponent stevig in meegenomen wordt. Dus nou ja, onze oproep is: bewaak alstublieft dat de stappen die we lokaal zetten ook goed aansluiten bij de stappen die landelijk

worden gezet, ook om te voorkomen dat de stappen die landelijk worden gezet al het goede werklokaal inhalen. Voorzitter, tot slot misschien nog een punt om mee te geven. Ook hier ga ik ervanuit dat het college dit al in ogenschouw neemt. Ik noem het toch even omdat ik hier de aandacht in het voorstel bij miste. En dat is nou, je kunt het huisartsencapaciteit uitbreiden door vooral te kijken naar nieuwe locaties en wij zouden de oproep willen doen om ook heel goed te kijken naar wat er met bestaande locaties kan. Hè, dus kunnen we bestaande praktijken uitbreiden, omdat we weten dat bestaande locaties uitbreiden natuurlijk veel sneller gaat dan het vinden en ontwikkelen van nieuwe locaties. Dank u wel.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Lutz.

**Sprekernaam 15: De heer Lutz (Raadslid GroenLinks)**

Ja, dank u wel voorzitter. Ja, goede eerstelijnszorg is essentieel voor de samenleving, absoluut essentieel. In tegenstelling tot mijn eerdere collega's heb ik wel cijfers. Ik heb vandaag nog even gebeld met iemand van de huisartsen, corporatie Amstelland. Op dit moment zijn er tienduizend mensen in Amsterdam die niet ingeschreven staan als patiënt bij een huisarts. En de heer Koekoek zei van: ja, misschien kunnen ze gewoon meer patiënten aannemen. Maar nee, dat is niet echt een optie. Dat kijk als je hebt, een aantal patiënten en je kan je dag is maar 24uur en je kan natuurlijk niet huisartsen gewoon overbelasten door ze maar meer patiënten en meer patiënten te laten aannemen. Bovendien is het tegenwoordig zo dat huisartsen krijgen vergoeding per patiënt, maar ze krijgen een vergoeding voor zes minuten consult en vaak duren die consulten nog veel langer, dus eigenlijk worden ze niet goed betaald.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Heer Lutz, we hebben een interruptie van Koekoek.

**Sprekernaam 15: De heer Lutz (Raadslid GroenLinks)**

Ja.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Houdt het kort, zou ik willen zeggen.

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, ik heb niet gezegd dat huisartsen meer patiënten aan kunnen. Sterker nog, maar dat is een hele andere discussie. Huisartsen hebben het ontzettend moeilijk.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Lutz vervolgt uw betoog.

### **Sprekernaam 15: De heer Lutz (Raadslid GroenLinks)**

Dus dat is mooi dat we het daar eens zijn. Wat ik ook nog wil zeggen. Nou, ik, ik vind het een goedinitiatief. We zijn er we zijn er blij mee. Ik heb wel, ik ben geen jurist en ik weet niet hoe dat is met het gelijkheidsbeginsel dat lijkt me wel een dingetje, dus dat moet je zeker heel goed laten uitzoeken. Want het zijn allemaal goede bedoelingen, maar zoals tante al een paar 100jaar geleden zei, de weg naar de Hell is geplaveid met goede bedoelingen, dus laten we daar laten we daar voorzichtig mee zijn dat we niet in rechtszaken verwikkeld raken. Eén laatste ding wat ik nog wilde zeggen: dat gaat een beetje in de richting wat mevrouw Salua al zei: dat we hoe noem je dat, een signaal afgeven naar landelijk.

Dat dat er meer huisartsen moeten worden opgeleiden dat we misschien ook moeten kijken dat we buitenlandse huisartsen kunnen aannemen. Maar buitenlandse huisartsen moeten zich laten omscholen en dat is een huisarts uit Frankrijk of een huisarts uit Zuid-Amerika dat maakt geenverschil. Je moet ze laten omscholen, dat is een dure opleiding en daar zou misschien een soort ondersteuning kunnen komen. Maar ja, dat kunnen wij als gemeente natuurlijk niet doen. Dat zou landelijk moeten regelen. Ik dank u wel.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Bouwman.

### **Sprekernaam 16: Mevrouw Bouwman( Raadslid PvdA)**

Ten eerste wil de PvdA benadrukken hoe tevreden we zijn over het college, omdat ze actief en creatief zijn geweest, ondanks dat de gemeente geen wettelijke taak of zorgplicht heeft in het faciliteren van huisartsen bij het vinden van geschikte en of betaalbare huisvesting. Deze bereidwilligheid heeft zich geresulteerd in een interessant voorstel. De PvdA vindt dat we er samen verantwoordelijk voor zijn dat goede gezondheidszorg voor iedereen bereikbaar en betaalbaar is. In Amstelveen is er een tekort aan huisartsen en de toekomst geeft al helemaal. In schrikbeeld. Er zijn al patiënten stops, huisartsen gaan met pensioen, huren zijn te duur, het aantal inwoners groeit, de vergrijzing neemt toe.

Nieuwe Amstelveners, zoals bijvoorbeeld ook statushouders vallen steeds meer buiten de boot voor goed bereikbare zorg. Dat is oneerlijk en zorgwekkend, dat de gemeente nu actief inzet op het terugdringen van een huisartsen tekort met een realistisch plan is hoopvol en geruststellend. Ik heb wel een vraag voor het debat. Theoretisch zouden momenteel ook circa 11 en een half duizend inwoners geen huisarts hebben, maar dat is niet helemaal zo. Exacte cijfers van het aantal inwoners dat geen huisarts in de buurt heeft, zijn niet bekend. Dat is jammer, want dergelijke aantallen helpen wel mee bij het maken van financiële keuzes. Om bij te sturen en het probleem te monitoren zouden we exactere cijfers zou die wel helpen. Even voor de duidelijkheid: ik was het met diverse punten van de VVD in dit debat absoluut niet eens, maar op het punt van cijfers kunnen we elkaar vinden. Ik denk dat we als raad inderdaad moeten kijken of we dat inde toekomst inzichtelijker kunnen maken, juist om de ernst van de situatie beter in kaart te brengen. Dank u wel, voorzitter.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw de Jong, Actief voor Amstelveen.

**Sprekernaam 17: Mevrouw de Jong (Raadslid Actief Voor Amstelveen)**

Dank u wel voorzitter. Dank voor het voorstel. Actie voor Amstelveen is zich bewust van de problematiek die zich nu afspeelt, maar in de toekomst ook nog alleen zal toenemen vanwege de groei van de bevolking en de vergrijzing en dat is onwenselijk. Wat Actief voor Amstelveen ook zorgen maakt, is dat de huisartsen, die zich hier graag willen vestigen, niet alleen de praktijk ruimte nodig hebben, maar ook waarschijnlijk een zelf een woning nodig hebben. En dat zal ook een uitdaging worden op de huidige en de toekomstige woningmarkt. Voor met name de oudere groep, de groep ouderen die waarschijnlijk het meeste gebruik zal gaan maken in de toekomst van huisartsen is het belangrijk dat een huisarts bereikbaar is en dat hangt dan ook weer samen met een goed geregeld openbaar vervoer.

Dat is cruciaal. Daarnaast hebben wij nog de vraag we hebben het voortdurend over huisartsen als eerstelijnszorg, maar volgens Actief voor Amstelveen zijn eerstelijnsverzorgers ook tandartsen. We hebben wel de fysio's genoemd, die zitten vaak in een Medisch centrum, maar tandartsen hebben ook vaak hun eigen praktijk. Is dat iets waar de wethouder ook nog over nagedacht heeft, en iets over kan zeggen?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Precies binnen uw tijd knap. Het woord is nu aan. Sorry, ik zag u even niet. Mevrouw Chaara heeft denk ik een interruptie.

**Sprekernaam 14: Mevrouw Chaara (Raadslid D66)**

Ja, voorzitter, dat klopt. Ik ben even benieuwd naar de opmerking die mevrouw de mijn collega van AVA maakt over de huisvesting van huisartsen die hier praktijk willen, een praktijk willen hebben, want u veronderstelt dat als huisarts hier een praktijk openen, er tegelijkertijd ook een woonvraag meekomt en ik vroeg me af waar u zich op baseert? Waar dat uit blijkt?

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Uw vraag is duidelijk. Mevrouw de Jong zal kort hierop antwoorden.

**Sprekernaam 17: Mevrouw de Jong (Raadslid Actief Voor Amstelveen)**

Ik ga ervanuit dat een huisarts niet in Almere zal willen gaan wonen. Hij zal ook. Hij of zij zal ook toch redelijk in de nabijheid van de praktijk willen wonen, dus zal daar waarschijnlijk ook een huisvestingsvraag bijkomen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Een hele korte reactie zag ik van mevrouw Chaara.



**Sprekernaam 14: Mevrouw Chaara (Raadslid D66)**

Nou vooral een constatering dat dit vooral voor een veronderstelling is en niet iets wat we kunnen aannemen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ja. Oké, dan gaan we door naar mevrouw Höcker.

**Sprekernaam 12: Mevrouw Höcker (Raadslid GVA)**

Ja, dank u wel voorzitter. Goed voor Amstelveen is zeer content met dit raadsvoorstel want toen wij als GVA de motie indiende wisten we dat het één en ander, ook juridisch gezien uitgezocht moest worden. En hoe kan je kaders meegeven ook richting ontwikkelaars? En dat is naar volle tevredenheid gedaan. Huisartsenpraktijk en eerstelijnszorg is onmisbaar in een stad met een hoog voorzieningenniveau en waar een grote populatie van 96 duizend inwoners woont. We hopen dan ook dat die samenspraak met de huisartsen coöperatie, de VNG de huisvesting staffel, et cetera et cetera er op korte termijn, zoals beschreven tot zelfs 2014 40 13FTE huisartsen nodig zijn en dat zij zich moeten kunnen vestigen tegen betaalbare locatie kosten. Als gemeente is het van belang om mee te werken aan mogelijkheden voorpraktijkruimte om te zorgen dat al die inwoners zich verzekerd kunnen voelen dat zorg nabij is en in de directe omgeving is en dit voorkomt calamiteiten wanneer er spoed is en biedt het goede toegankelijkheid voor wie het verplaatsen moeilijk is.

En met dit raadsvoorstel zijn er kaders gegeven die mogelijkheden creëren om ook met ontwikkelaars te zorgen voor huisvesting van eerstelijnszorg, waarbij onze gemeente goed regie kan houden op de invulling van de noodzaak aan huisartsen en eerstelijnszorg. Dan nog wel even een vraagje om iets meer verduidelijking over de afwijking van die kostendekkende huur, want dat kan namelijk twee kanten op. Dat kan betekenen voor huisartsen dat ze en veel meer moeten gaan betalen of dat ze juist. Dat er geruststellend iets is en dat daar iets goeds, een goede regeling tegenover staat. Dus wij zijn gewoon heel erg blij met dit raadsvoorstel, dus dank daarvoor.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Dan gaat nu het woord naar mevrouw Hoefakker.

**Sprekernaam 2: Mevrouw Hoefakker (Raadslid ChristenUnie)**

Dank u wel, ja, de gemeente wenst een actieve rol in de huisvesting van de eerstelijnszorg om tekort voor in zorgvoorzieningen tegen te gaan. Nou goed dat dat wordt onderzocht, gekeken wordt welke mogelijkheden er zijn, maar ook welke risico's hierbij spelen. Helaas is het wel heel moeilijk sturen. Laten we doen wat in ons vermogen ligt om het eerstelijnszorg niveau in de gemeente op peil te brengen of te houden. De oplossing wordt echt wel heel erg gezocht in gebouwen, in stenen. Wellicht kan een out of the box oplossing wel worden gevonden als een

huisartsen bus, wat we nu al wel kennen voorborstonderzoek bijvoorbeeld, of vlekjes op de huid of het dubbel benutten van bestaand vastgoed. De bibliotheek.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Komt u tot een afronding?

**Sprekernaam 2: Mevrouw Hoefakker (Raadslid ChristenUnie)**

Ja, een school, noem maar op, dus niet alleen de stenen denken. Dank u wel.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u. Het woord is aan de heer Siegmann.

**Sprekernaam 8: De heer Siegmann (Raadslid CDA)**

Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, mijn huisarts stopt, dus ik was heel blij dat ik opeens het raadvorstel zag. Gelukkig, hè, de wethouder zit erachteraan. Ik mis wel even een het is mooi, ik mis hartstikke belangrijk. Ik mis een linkje naar het landelijk beleid, want het huisvesten kosten zal overal spelen, dat zou ik wel willen weten. Ook stond er in de brief die ik kreeg iets over digitalisering, dus huisartsen zijn daar wel mee bezig zou misschien ook wel element zijn. En dan de vervolgstappen die er stonden op pagina 19, stonden acht vervolgstappen. Een aantal daarvan waren wel zo relevant dat ik dacht, dat zou eigenlijk in dit raadsvoorstel moeten staan qua cijfers. En zo, meneer de voorzitter, dus als u zo meteen vraagt, is het klaar voor besluitvorming in de Raad. Dan, ja, er zijn een paar punten, maar misschien hoor ik dat dan graag van de wethouder van kan dat niet nu al gebeuren? De cijfers bijvoorbeeld.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel en uw tijd is ook om, de heer van Groeningen.

**Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik eens beginnen met complimenten aan de organisatie, want meestal krijgen we een lijvig rapport van een buitenstaander, maar dit is volgens mij helemaal zelf opgesteld en samen met de website van de landelijke vereniging huisartsen kom je echt een helend om alle puzzelstukjes bij elkaar te leggen. Want wat kan de gemeente doen en dat lijkt vooral in vastgoed te zitten. En dan kom ik ook op een lastig aspect, wat ik ook al eerder even heb gehoord. De verantwoording van die uitgaven die we dan gaan doen en ik vind dat wat moeilijk nog te plaatsen als ik ook lees dat huisarts natuurlijk ook een bepaalde beroepsethiek hebben, in de zin van dat verandert in de zin van hoeveel uur wil ik werken? Het woordje parttime valt zelfs bij huisartsen toch ook best wel veel. Dan is parttime bijhuisartsen nog 44 uur gemiddeld. Maar dat heeft natuurlijk ook invloed op hun inkomsten en het aantal patiënten, wat ze kunnen, ja, verzorgen. En of er apart aan moeten gaan faciliteren als overheid. Dat vind ik een wat lastig aspect, dus daar wil ik graag wat meer over horen. Ook over de regio's. Er zijn meerdere regio's

die te kampen hebben met tekorten maar ook binnen die regio's zie je dan weer verschillen. En Amstelveen zou bijvoorbeeld heel aantrekkelijk kunnen zijn binnen de regio Amsterdam, Meerlanden bijvoorbeeld, omdat wij natuurlijk ook hele aantrekkelijke werkgelegenheid hebben, bijvoorbeeld voor de partner. Ik lees dan op zo een website dat dat dan vaak over hoogopgeleid werk gaat. De partners is blijkbaar dan ook hoog opgeleid, maar dan passen wij natuurlijk prima, dus dat is dan weer een bonus voor ons. Aan de andere kant staat dan natuurlijk dat we snel vergrijzen misschien vindt niet iedere huisarts dat een leuke doelgroep. En die 140 nationaliteiten die we hebben ik denk zo langzamerhand dat Engels zo een beetje de voertaal is in de huisartsenpraktijk, zijn er dus voldoende kandidaten in te vinden die zich ook daadwerkelijk in Amstelveen willen vestigen.

Heeft de gemeente daar misschien toch ook nog een rol in? Kan die daar een rol in nemen? Dus bij de vervolgstappen zie ik graag daar wat aandacht voor. Dan bij de uitvoering zag ik een aantal punten. En wil ik het eventjes hebben over de Community Health Center zoals het in het stuk staat. Volgens mij is dat gewoon een gezondheidscentrum met een loket van de gemeente waar mensen in de wijk heen kunnen als ze financiële of sociale problemen hebben. En bbA zou dat heel fijn vinden als we natuurlijk in ruil voor eventuele ja, tegemoetkomingen dat we natuurlijk daar ook iets voor terugkrijgen en dan hebben we ook de overheid dichterbij de burger. Dank u wel.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Volgens mij zijn we hiermee aan het einde van de eerste termijn van. De heer van Koningsveld BVNL, op...

#### **Sprekernaam 18: De heer van Koningsveld (Raadslid BVNL)**

Op de valreep. Dank u wel voorzitter. Ja, BVNL is blij om te lezen dat er hier zorg wordt gedragen voor voldoende huisartsen en wij zijn ook van mening dat de huisartsenzorg voldoende bereikbaar moet zijn, alle Amstelveners en dan ook zonder onacceptabele wachttijden. Het voorstel is een mooi voorstel. Echt en zien we bij de juridische kaders zoveel risico's haken en ogen, dat wij eigenlijk zeggen: stop bij punt twee en ga niet verder naar drie en vier onder het kopje van wat gaan we doen? En liever zien we dat er dan in eigenlijk in gebieden bij nieuwbouw bijvoorbeeld een deel wordt toegewezen aan de functie huisartsenzorg nou ja, dat wordt ook eigenlijk voorgesteld in de Community Health Centers, dus dat staat er al in. En daarmee faciliteert de gemeente zonder op de stoel van de zorgverzekeraar of de verhuurder te gaan zitten, toch die die functie. Echter, als ik dan verder lees en ik kom bij het puntje financiën en ik zie het totale kostenpost jaarlijks voor drie centra, dan denk ik: ja, waar hebben we het over? Het klinkt misschien gek, maar 195duizend jaarlijks vind ik dan wel meevallen voor een tijdelijke maatregel die, zo een grote maatschappelijke impact heeft. Dus dan op mijn beurt zeg ik danweer: ga verder naar stap drie en vier. Maar dus ja, dat was het. Voorzitter, dank u.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Dan zijn we nu wel aan het einde gekomen van de eerste termijn van de Raad en geef ik graag het woord aan het college, als eerste de heer van Ballegooijen.

### **Sprekernaam 19: De heer van Ballegooijen (Wethouder)**

Dank u wel voorzitter, dank u wel aan uw commissie voor de voor de positieve woorden en ook de goede vragen bij dit stuk. Terecht heeft uw raad ons gevraagd om te kijken naar dat probleem van het huisartsen tekort in Amstelveen. Is algemeen bekend dat veel huisartsen een stop hebben en het is goed om nu met elkaar te discussiëren hoe ernstig dat probleem nu in feite is en of de maatregel die we nu voorstellen proportioneel is. En ik wil daarbij voor een belangrijk deel terugverwijzen aan het rapport wat we in 2021 hebben gestuurd. Het huisartsen probleem is al als een langer onderdeel van Amstelveen.

We hebben in de vorige bestuursperiode samen met de zorgverzekering en de huisartsenkoepel in Amsterdam onderzoek gedaan naar de ernst van dat probleem en de oorzaken van dat hardnekkige huisartsentekort in Amstelveen. Nou, daaruit kwam naar voren dat er verschillende oorzaken samen een grote barrière opwerpen om te zorgen voor voldoende huisartsen en eerstelijns capaciteit. Dat vastgoed is er een belangrijke van. Die pakken we aan. Het is ook niet de enige reden dat het lastig is dat de huisarts ondervinden. Het verdienmodel binnen een huisartsenpraktijk speelt daar een rol in de aantrekkelijkheid van het beroep qua werklast ook de verantwoordelijkheid van de rol van de praktijkhouder ten opzichte van een uitvoerende huisarts is er een beetje die niet als aantrekkelijk wordt gezien. Het belang en de ingewikkeldheid van het gebruik van ICT-middelen en digitale zorg speelde daarin mee.

Dus er is een hele complexe probleem analyse gemaakt van wat er allemaal moeilijk is om te zorgen voor voldoende huisartsenzorg. In reactie op dat rapport hebben we ook een plan van aanpak, wat voor een groot deel overigens bij de zorgverzekeraars en huisartsenkoepel ligt, om al die deelproblemen aan te pakken door te werken aan opleidingen, kennis te delen, te werken aan digitale huisartsenzorg, internet consulten bijvoorbeeld, wordt op allerlei manieren gewerkt in de regio om die praktijkvoering aantrekkelijker te maken en zo te werken aan meer huisartsen. Bij ons als gemeente ligt heel erg dat ruimtelijke ordeningsaspect omdat dat voor de huisartsen en de verzekeraars moeilijker is om op te lossen.

Waar hebben we het over? Het rapport is te vinden dat een groot aantal van onze huisartsenpraktijken te maken heeft met een patiënten stop. Ik weet niet uit mijn hoofd welke dat nu zijn, maar dat kan ik u natuurlijk laten weten. Wat betekent dat voor veel nieuwe Amstelveeners in bepaalde wijken geen huisarts te vinden is, wat met name natuurlijk voor kwetsbare en zorgbehoevende bewoners heel ernstige situatie is. Maar daarbovenop hebben we ook te maken met een aantal huisartsenpraktijken nu die niet in een duurzame situatie zitten. U weet dat de huisartsenpraktijk aan allemaal moet verdwijnen omdat we daar een bouwproject hebben gepland. Zij zijn nu op zoek naar ruimte. Als ze die niet kunnen vinden, verliezenduizenden Amstelveeners hun huisarts. Ook de huisarts aan de Keizer Karel weg, die willen verhuizen naar de Linden laan hebben echt een nieuwe praktijkruimte nodig, omdat hun ruimte niet meer duurzaam door hen te gebruiken is. Op het ogenblik hebben we tijdelijk nood containers naast hun praktijk

gezet, omdat dat nodig was om voldoende patiënten te kunnen zien. Dat is geen ideale en geen houdbare situatie. En op de langere termijn hebben we ook nog een huisartsenpraktijk aan de Orion staan, waar ook misschien ruimtelijke ordening anders moet worden. Dat betekent ook dat er een praktijk verdwijnt. Dus nog naast het kort wat we nu al hebben, zien we dat, omdat een aantal praktijken niet duurzaam zijn, dat we met acute problemen te maken hebben, als we niet nu gaan plannen waar die huisartsen terecht kunnen komen. Daarom dachten wij, is het nodig om zelf in te grijpen op onze gemeenteground om ook zelf te gaan bouwen en te ontwikkelen, zodat er iets komt. Dat kunnen we op de meest korte termijn doen en op iets langere-termijn kun je inderdaad denken aan het stimuleren van ontwikkelaars om praktijkruimte te maken. Op korte termijn denken we natuurlijk onder meer aan die Linde laan en allemaal locatie op gemeenteground dat zouden we zelf kunnen maken. En als je het hebt over die vraag van waar kunnen we nou met ontwikkelaars samen iets doen?

Dan zou je kunnen denken bijvoorbeeld aan die Bovenkerker weg en misschien op een nieuwe locatie en dan kunnen we hopelijk in goede afspraken met die ontwikkelaars toch iets realiseren als onderdeel van een groter project. Misschien als het een onderdeel is van een groter project dat de huren op één of andere manier nog redelijk te krijgen zijn voor die huisartsen. Maar dat dat zijn iets tragere processen. En voor de acute problemen die we nu hebben bij twee huisartsenpraktijken die nu in nood zijn, is dat wat ons betreft een te trage oplossing. De zorg, verzekeraar. Daar zijn we natuurlijk intensief mee in gesprek. Zij zien dit probleem ook. Zij hebben een oplossing nodig, maar zij voelen zich gebonden aan die landelijke richtlijn voor de tarieven en daar heb ik eerlijk gezegd ook wel begrip voor. Dat is een landelijk probleem, wat opgelost moet worden, waar het Rijk aan werkt. We hebben het gevoel dat we daar op korte termijn niet op kunnen wachten, omdat nu huisartsen probleem huisartsenpraktijken in de problemen zijn en wachten op een oplossing.

En ik trek al wat langer aan dit paard. Ik ziezo een landelijke oplossing. Ik vrees dat dat gewoon heel lang kan duren voordat iedereen daaruit is en we zien in de praktijk dus dat de vergoeding die huisartsenkrijgen als huisvestingscomponent vele malen hoger is dan de huur die wij nu kunnen vragen bij nieuwbouw, ook vanwege de inflatie, hoge grondkosten, grondprijzen. Als je nu in de gemeente zien we heel veel oud vastgoed, wat waar veel leegstand is, waarvan de huren laag zijn, waarvan de investeringskosten al zijn gemaakt, zou je misschien nog aan de lagere huur kunnen komen. Nieuw bouw is wat voor ons betreft.

### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik heb een interruptie. Ik voelde de punten aankomen: de heer van Koningsveld.

### **Sprekernaam 18: De heer van Koningsveld (Raadslid BVNL)**

Ja, de vraag aan de wethouder: staan hier de stappen één, twee, drie, vier. Dus zijn eigenlijk opvolgend als de eerste niet voldoende is, dan de tweede en middellange termijnen dan drie, vier in uiterste gevallen. Waar staan wij nu? Want ik heb nu het gevoel, aan de hand van wat de

wethouder zegt, dat we eigenlijk al bij vier zijn, terwijl de eerste idee is dat dat we nog bijéén beginnen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Berkhout gaat volgens mij daar antwoord op geven.

**Sprekernaam 20: De heer Berkhout (Wethouder)**

Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, dat dat is het verschil per situatie. Met name daar waar we grote nieuwbouwprojecten hebben en bijvoorbeeld grote ontwikkelingen, dan heb je nog heel veel ruimte om met ontwikkelaarsafspraken te maken over waar huisartsenpraktijk zouden kunnen komen. Maar met name binnen de bestaande stad, waar er geen eigenlijk ruimte is om te investeren, daar grijpt de overheid dan in die zin in dat wij dat faciliteren omdat er geen markt is om dit soort zaken neer te zetten. Dus er zijn geen marktpartijen die dat voor acceptabele prijzen op dit moment kunnen doen. En dat zijn uitzonderlijke gevallen. Dus onze voorkeur gaat uit naar om altijd dat binnen bestaande ontwikkelingen een plek te geven en als dat niet lukt, dan zal je als overheid daar wel iets aan moeten doen en dit is één van de maatregelen die we in uiterste gevallen kunnen nemen.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u wel. Ik denk dat de heer van Ballegooijen dan het betoog vervolgt.

**Sprekernaam 19: De heer van Ballegooijen (Wethouder)**

Ik was aan het eind van mijn betoog.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dat is helemaal mooi. Had de heer Berkhout nog wel iets? Oké.

**Sprekernaam 20: De heer Berkhout (Wethouder)**

Heel kort over de niet kostprijs dekkende huur, want dat is misschien nog wel één van de vraag, want het gaat hier uiteindelijk om een vorm van marktfalen wat we dan opheffen en uiteindelijk wil je heel graag dat huisartsen hier kunnen komen en ook tegen een acceptabele prijs kunnen huren, en dat ligt in sommige gevallen dus lager wat ze kunnen betalen dan de prijs die we zouden moeten vragen als we kostprijs zouden doorrekenen en dat doen we dus alleen in die uitzonderlijke gevallen waarbij we een zwaarwegend belang hebben in een wijk om zo een gezondheidscentrum neer te zetten. Alleen in die gevallen zullen we daartoe overgaan en dat vergt ook elke keer opnieuw een besluit van u, omdat u een kredietaanvraag daarvoor krijgt, omdat daartoe over te gaan.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Een interruptie van de heer van Groeningen.

**Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Ja, even een verhelderende vraag. Zit dat dan echt alleen in die tarieven, dat die te laag zijn? Of zit dat toch ook in gewoon de beroepsopvatting van de huisartsen tegenwoordig? Dat is gewoon, zeg ik wel, ik wil op een andere manier werken.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

De heer Berkhout.

**Sprekernaam 20: De heer Berkhout (Wethouder)**

Nee, dat zit in hele hoge mate in de hoogte van het tarief en wat misschien nog veel belangrijker is, de heelsterk gestegen bouwkosten waar ook wij tegen mee te maken hebben. Dus je zou denken dat wij als gemeente met de relatief goedkope geld waar we over beschikken, redelijk goedkoop dit soort voorzieningen neer kunnen zetten. Maar dat is niet zo. Dus ook in de stad als Amstelveen zullen we daar mee moeten rekenen en dat betekent dat we u een voorstel dan zullen doen om tegen een ander tarief te verhuren.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Oké, daarmee zijn we aan het eind van het termijn van het college gekomen. We zijn ook bijna aan het einde van onze tijd. We hebben niet echtdebatpunten tussen de Raad onderling gehoord. Er is er eentje. Ik zie de heer van Groeningen geef ik even het woord om dat toe.

**Sprekernaam 9: De heer van Groeningen (Raadslid bbA)**

Nou ja, ik ben ik ben wel benieuwd naar de heer Koekoek. Hij was nogal stellig dat een gemeente natuurlijk niet moet bijdragen aan hun huur, et cetera of die met de antwoorden van de wethouder daar misschien, hoeft niet vanavond, toch wat anders naar gaat kijken.

**Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Ik geef de heer Koekoek even korte gelegenheid om te antwoorden.

**Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Ja, ja, al eerst hartelijk dank voor het antwoord en. Ik denk dat hé, de gemeente heeft heel veel gedaan en is hartstikke druk mee bezig. Maar ja, ik denk toch echt dat we dan even iets, de ruimte nog meer nodig hebben. Want ik hoor ook dat er best wel veel praktijken zijn die hier willen blijven, die opzoek zijn naar ruimte, die misschien ook wel willen groeien. En daarin hoor ik niet dat het gaat om de huurprijs maar ik hoor vooral dat het gaat om de ruimte en dat zien we

eigenlijk op veel plekken. Het hospice is ook een is ook zoiets waar we zien dat het niet zozeer gaat om de om de om de huurprijs om de bouw, maar voornamelijk ook om de ruimte die er niet is. Ja.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Dank u voor het antwoord. Ik wilde eigenlijk na de conclusie van het stukkenaan hoe we dit doorgaan: geleiden of niet naar de Raad en eventueel met moties of amendementen, omdat we ten eerste weinig debattijd hebben. We hebben wel wat verschil van inzicht, maar niet heel veel verschil. Wezenlijke debatpunten hadden wij in de eerste termijn in ieder geval niet gehoord.

#### **Sprekernaam 13: De heer Koekoek (Raadslid VVD)**

Het is wel jammer dat er dan geen debat is en ik merk dat er één punt is waar we volgens mij toch wel redelijk over eens zijn en dat is dat niet zozeer of je wel of niet korting moet geven, maar dat het gewoon heel risicovol is. En volgens mij hebben we hebben we dat we allemaal omarmd dat daar toch wel grote risico's aan zitten en dat het misschien goed is om dat verder uit te zoeken en ik hoorde ook wat discussie over het getal, hè. Dus, is gezegd door.

#### **Sprekernaam 1: De heer Adriaans (Voorzitter)**

Uw punt is duidelijk. Ik begrijp. Volgens mij was er wel een behoefte, bijvoorbeeld om meer cijfer, inzicht te krijgen, die ook breder gehoord, maar daar is geen debatpunt is als je echt een verschil van mening hebt, hier is volgens mij een verschil van inzicht, scheelteen beetje. Ik wil eigenlijk gaan van zijn er mensen die moties of amendementen in willen dienen. Wil men het hamerstuk door of zeg en het is nog niet rijp om door te geleiden naar de Raad. Dat kan ook. Daar wil ik nu even antwoord op. Wie wil daarover door naar de Raad. Zijn er moties of amendementen? Volgens mij ook niet. Dus dan gaat het als hamerstuk door naar de Raad. Of als bespreekstuk? Hamerstuk. Dan gaat het als hamerstuk door naar de Raad. Dan is dat de conclusie. Dan sluit ik bij deze de vergadering.

## Vergadering Afgesloten